

**Mera 103. - „Investicije u fizičku imovinu za preradu
marketing poljoprivrednih proizvoda "**

Uputstvo za aplikante

2020-2021

Sadržaj

1. CILJEVI, PRIORITETI I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA MERU 103	5
1.1 Uvod.....	5
1.2. Glavni ciljevi mere.....	5
1.3 Finansijska sredstva za ovu meru	6
1.4 Ključne definicije.....	6
1.5 Posebni ciljevi i prihvatljive investicije u preradi mleka.....	8
2. Plaćanje projekta	Error! Bookmark not defined.
3. PODOBNI PODNOSIOCI ZA SVE PODMERE	10
4. PODOBNOST PODNOSILACA I NJIHOVIH PRIJAVA	10
5. DRUGI KRITERIJUMI PODOBNOSTI ZA KORISNIKE	10
6. PODOBNE INVESTICIJE	11
7. POSEBNI KRITERIJUMI PODOBNOSTI	13
8. MINIMALNI I MAKSIMALNI TROŠKOVI PROJEKTA	Error! Bookmark not defined.
9. KRITERIJUMI SELEKCIJE	14
10. PRAVILA U POGLEDU NEPRIHVATLJIVIH TROŠKOVA	20
11. PROCEDURE PODNOŠENJA PRIJAVA	21
11.1 Sadržaj prijave.....	21
12. SELEKCIJA, UGOVARANJE I SPROVOĐENJE	21
13. INDIKATIVNI RASPORED OBJAVLJIVANJA	24
14. VAŽNE ODREDBE KOJE MOGU BITI UZROK ZA ODBIJANJE PRIJAVE	25
15. SPISAK ANEKSA	26
ANEKS BR. 1 A- OBRAZAC PRIJAVE.....	27
ANEKS BR. 1 B - SPISAK POTREBNIH DOKUMENATA.....	Error! Bookmark not defined.
ANEKS BR. 2 MODEL ZA PRIPREMU POSLOVNOG PLANA.....	29
ANEKS BR. 3 UGOVOR ARP-A SA KORISNICIMA I PROCEDURE NABAVKE	38
ANEKS br. 4 LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA.....	45
ANEKS br. 5 MINIMALNI NACIONALNI STANDARDI.....	60
ANEKS BR. 6 ZAHTEV ZA ISPLATU	73
PRILOG Br. 7 IZVEŠTAJ O OBRAČUNU KOJEG DOSTAVLJA PODNOSILAC.	81
ANEKS Br. 8 OBRAZAC ŽALBE	81
ANEKS br. 9 KONTAKTI I TAČKE INFORMISANJA.....	82
ANEKS BR.10 POKAZATELJI	79
ANEKS BR.11 POSLOVNI PLAN - FINANSIJKI DEO	87
ANEKS BR. 12 ETIČKI KODEKS ZA SAVETODAVNA PREDUZEĆA.....	89
ANEKS BR. 13 PROMOVISANJE	86
ANEKS BR. 14 IZJAVA POD ZEKLETVOM/PRIVRŽENOSTI.....	87
ANEKS BR. 15 IZJAVA POD ZAKLETVOM Za pravo korišćenja nasleđenog zemljišta.....	88

1. CILJEVI, PRIORITETI I FINANSIJSKA SREDSTVA ZA MERU 103

1.1 Uvod

Priručnik za podnosiocima prijave ima za cilj da pomogne podnosiocima u pripremi prijave, da im pojasni uslove podobnosti, opšte kriterijume, posebne kriterijume, druge kriterijume podobnosti, sistem bodovanja, podobne investicije, neophodnu dokumentaciju za prijavu, procenu projekata, informisanje podnosilaca o rezultatima procene, procedurama nabavke, kaznama u slučaju nepravilnosti ili pokušaja prevare i drugim važnim pitanjima za sprovođenje Mere 103.

Svrha Priručnika za podnosiocima (u daljem tekstu: Priručnik) je da detaljno objasni odredbe koje su prikazane u Meri 103, a ne da ih ponavlja, stoga Priručnik ne zamenjuje meru, nego treba da se tumači (zajedno sa aneksima), kako bi se izbegle greške tokom podnošenja prijave.

Mera je dokument koji predstavlja ciljeve javne podrške privatnim investicijama, putem grantova i to primenom tehničkog jezika. Mera 103 ima za cilj da podrži investicije u industriji za preradu hrane u četiri pod-sektora: prerada mleka, prerada mesa, prerada voća i povrća i proizvodnja vina. Mera je pripremljena od strane osoblja upravnog organa, na osnovu nezavisnih studija sektora i savetovanja sa zainteresovanim stranama.

1.2. Glavni ciljevi mere

- Povećanje sposobnosti konkurentnosti kosovske poljoprivrede i zamena uvoza, kroz povećanje produktivnosti i uvođenje novih tehnologija i proizvoda;
- Povećanje bezbednosti i kvaliteta proizvoda;
- Podrška preduzećima u odabranim sektorima, sa ciljem usklađivanja sa pravilima, standardima, politikama i praksama EU i poboljšanjima u zaštiti životne sredine, bezbednosti hrane i kvaliteta proizvoda, dobrobiti životinja i mogućnosti praćenja lanca ishrane i upravljanja otpadom;
- Podrška ekonomskom i društvenom razvoju sa ciljem održivog i sveobuhvatnog rasta kroz razvoj farmi;
- Jačanje veza sa primarnom proizvodnjom;
- Tretiranje izazova klimatskih promena kroz korišćenje obnovljive energije.

1.3 Finansijska sredstva za ovu meru

Br.	Podmera	Budžeta €	%
1	103.1 Mleko	1,700,000.00	25.00
2	103.2 Meso	2,000,000.00	29.41
3	103.3 Voće i povrće	2,100,000.00	30.88
4	103.4 Vино	1,000,000.00	14.71
	Ukupno	6,800,000.00	100.00

1.4 Ključne definicije

Iznos javne podrške – znači učešće (izraženo u procentima) javnih sredstava u prihvatljivim troškovima.

Podnosioci prijave – znači preduzeća koja ispunjavaju kriterijume podobnosti, navedene u ovom dokumentu i koji podnose prijavu za ostvarivanje koristi od sredstava za ruralni razvoj.

Podnošenje prijave – znači dostavljanje svih dokumenata koje zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede.

Korisnici – znači preduzeća za preradu mleka, mesa, voća i povrća, kao i proizvođači vina odabrani kao korisnici nakon procene prijava i koji su potpisali ugovor sa Agencijom za razvoj poljoprivrede (ARP).

Poziv za podnošenje predloga projekata – znači javno obaveštenje za podnošenje predloga projekata za ruralni razvoj.

Ugovor – znači ugovor koji je potpisan između izabranog korisnika i ARP-a, prema modelu prikazanom u Aneksu br. 3 ovog Priručnika.

Podobne investicije – znači investicije koje su podržane u skladu sa Aneksom br. 4.

Period Ex-post praćenja – znači vremenski period od 3 godine nakon završetka investicija, tokom kojeg korisnik mora održavati svrhu investicija i sve uslove pod kojima je odabran za finansiranje.

Javna podrška – znači finansijsku pomoć za sprovođenje projekata ruralnog razvoja prema podobnim investicijama, koju daje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja

(MPŠRR).

Upravni organ – znači javni subjekat unutar MPŠRR-a, koji je organizovan kao odeljenje, sa glavnom odgovornošću u smislu izrade i praćenja Programa za ruralni razvoj (PRR).

Mera – znači tehnički dokument koji predstavlja osnovnu jedinicu PRR-a i njegove glavne delove u kome su predstavljeni kriterijumi podobnosti i kriterijumi selekcije podnosilaca. Mera ima svoj budžet za realizaciju ciljeva i sprovodi se kroz poziv za podnošenje predloga projekata i proces procene projekata.

Agencija za razvoj poljoprivrede – znači nadležni organ za sprovođenje PRR-a (<http://www.azhb-ks.net/>) sa glavnim odgovornostima koje se odnose na procenu i ugovaranje projekata i plaćanje troškova u skladu sa predviđenim procedurama.

Program za poljoprivredu i ruralni razvoj 2014-2020 – znači tehnički dokument koji određuje mere ruralnog razvoja, logiku intervencije i očekivani uticaj projekata ruralnog razvoja.

Projekat – znači planirana investicija koju dostavlja podnosilac.

Period sprovođenje projekta – znači vreme od obostranog potpisivanja ugovora (ARP i korisnika) do izvršenja zadnjeg plaćanja od strane ARP-a.

Selekcija – znači određivanje broja bodova za kvalifikovane podnosiocce, njihovo uključivanje na spisak prema bodovima i njihovo obeležavanje „odabran za finansiranje“ i raspodelu finansijskih sredstava počev od onih na vrhu spiska.

Proširenje – za potrebe ovog programa, reč proširenje znači proširenje postojećeg objekta.

Renoviranje – znači vraćanje postojećeg objekta u prihvatljive uslove obnavljanjem, zamenom ili popravkom oštećenih ili degradiranih delova.

1.5 Posebni ciljevi i prihvatljive investicije u preradi mleka

Posebni ciljevi za sektor prerade mleka su:

-
- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU za mlečne proizvode (higijena, bezbednost hrane, dobrobit životinja, očuvanje životne sredine, itd.);
  - Modernizacija linija za preradu mleka i drugih pratećih objekata;
  - Uvođenje novih proizvoda ili diversifikacija proizvoda u industriji mleka;
  - Poboljšanje marketinga mleka i mlečnih proizvoda;
  - Poboljšanje upravljanja otpadom.
  - Povećanje energetske efikasnosti ulaganjem u proizvodnju obnovljivih izvora energije

PODOBNE INVESTICIJE ZA PRERADU MLEKA

- Investicije u renoviranje/proširenje mlekara;
- Investicije u izgradnju novih mlekara koje u vreme podnošenja prijave spadaju u kategoriju „C“ ili „D“;
Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno u postizanju standarda HACCP i/ili ISO 22000); HACCP i / ili ISO 22000 certifikat se ne finansira
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u specijalna transportna sredstva;
- Investicije u opremu za nove proizvode i moderna pakovanja;
- IT, hardver i softver oprema za praćenje, kontrolu i upravljanje;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
- Investicije u opremu za hlađenje;

PRERADA MESA

Posebni ciljevi za sektor prerade mesa su:

- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU za proizvode od mesa (higijena, bezbednost hrane, dobrobit životinja, očuvanje životne sredine, itd.);
- Uvođenje novih linija za preradu mesa;
- Uvođenje novih proizvoda ili diversifikacija proizvoda u industriji mesa;
- Poboljšanje marketinga mesa i mesnih proizvoda;
- Poboljšanje upravljanja otpadom.
- Povećanje energetske efikasnosti ulaganjem u proizvodnju obnovljivih izvora energije

PODOBNE INVESTICIJE ZA PRERADU MESA

- Investicije u renoviranje/proširenje postojećih objekata, uključujući i hladnjače zajedno sa opremom;
- Investicije u izgradnju novih objekata za preradu mesa za preduzeća koja u vreme podnošenja prijave spadaju u „C“ ili „D“ kategoriju;
- Investicije u opremu za preradu mesa;

- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno za postizanje standarda HACCP i/ili ISO 22000); HACCP i / ili ISO 22000 certifikat se ne finansira;
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- Investicije u opremu za hlađenje i zamrzavanje za čuvanje gotovih proizvoda;
- Specijalna vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;

PRERADA VOĆA, POVRĆA I PROIZVODNJA VINA

Posebni ciljevi za sektor voća, povrća i proizvodnje vina su:

- Sprovođenje nacionalnih standarda i standarda EU (higijena, bezbednost hrane, kvalitet, itd.);
- Poboljšanje tehnologije prerade, kao i modernizacija drugih pratećih objekata (skladište/ hladnjače) uvođenjem nove opreme/tehnologije;
- Diversifikacija proizvoda;
- Poboljšanje marketinga;
- Poboljšanje upravljanja otpadom.
- Povećanje energetske efikasnosti ulaganjem u proizvodnju obnovljivih izvora energije.

PODOBNE INVESTICIJE ZA PODMERU PRERADE VOĆA I POVRĆA

- Investicije u izgradnju, proširenje, renoviranje objekata za preradu;
- Investicije u linije konzerviranja/pasterizacije voća i povrća;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kao i kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno za postizanje standarda HACCP i/ili ISO 22000);
- Investicije u objekte i opremu za tretman nakon berbe, sušenje, klasifikaciju i skladištenje;
- Investicije u opremu za pakovanje, postavljanje etiketa, uključujući opremu za punjenje, ambalažu i drugu specijalnu opremu;
- Investicije u opremu za lanac hlađenja, uključujući skladište za hlađenje i zamrzavanje, tunele za zamrzavanje, transportna sredstva sa hladnjakom i drugu neophodnu opremu za osiguranje kontinuiteta lanca hlađenja;
- Investicije u opremu za poboljšanje zaštite životne sredine, posebno za upravljanje otpadom i tretman otpadnih voda;
- Investicije u opremu za kontrolu kvaliteta, uključujući odgovarajuće laboratorije;
- Specijalna vozila za prevoz sirovina i gotovih proizvoda, sa hlađenjem i bez hlađenja;
- IT, hardver i softver oprema za praćenje, kontrolu i upravljanje;
- Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije.

PRIHVATLJIVE INVESTICIJE ZA PROIZVODNJU VINA

- Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata za proizvodnju i preradu vina;
- Investicije u opremu za preradu vina;
- Investicije u opremu za poboljšanje higijene, kvaliteta i bezbednosti proizvoda (posebno u

- postizanju standarda HACCP i/ili ISO 22000);
- Investicije u opremu za pakovanje, postavljanje etiketa, uključujući opremu za punjenje, ambalažu i drugu specijalnu opremu;
  - Investicije u tehnologiju za proizvodnju obnovljive energije;
  - Investicije u opremu i aparate za kontrolu kvaliteta vina, uključujući odgovarajuće laboratorije;
  - IT oprema, hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje proizvodnjom vina.

2. Plaćanje projekta

- Plaćanje se vrši u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% vrši se u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, pod uslovom da bankarsku garanciju daju komercijalne banke ili osiguravajuća društva, dok preostali deo od 50% plaća se nakon verifikacije završetka opšte investicije;
- Bankarska garancija mora biti osigurana samo za avansno plaćanje od 50% javne podrške.
- Bankarska garancija mora biti osigurana tokom perioda koliko traje sprovođenja projekta, odnosno do konačne odluke za plaćanje ili odbijanje.
- Maksimalna javna pomoć za period sprovođenja programa poljoprivrede i ruralnog razvoja 2014-2020 za meru103 je 800.000 € po korisniku.
- Aplikant može aplicirati sa više projekata tokom perioda Programa poljoprivrede i ruralnog razvoja 2014-2020, u različitim godinama, pod uslovom da su prethodni projekti uspešno završeni i ako javna podrška ne prelazi gore navedeni iznos.

3. PODOBNI PODNOSIOCI ZA SVE PODMERE

- Podnosioci treba da budu državljani Republike Kosovo.
- Podnosioci treba da budu registrovana preduzeća u Registru farmi.
- Podnosioci treba da budu redovne platiše poreza za preduzeća.
- Preduzeća za prerađu mleka, mesa, voća i povrća i za proizvodnju vina treba da budu registrovana u Kosovskoj agenciji za registraciju preduzeća.

Preduzeće može da sa sastoji od jednog ili više objekata (jedinice i prostorije proizvodnje).

NAPOMENA: PDV je neprihvatljiv trošak i plaća ga korisnik! Takođe, druge neprihvatljive troškove plaća korisnik.

Svaki pokušaj prevare, kao što su: falsifikovanje računa, manipulisanje procedurama nabavke, kupovina polovnih mašina ili opreme bez serijskog broja i tehničkih podataka će se kazniti neplaćanjem onog dela koji je predmet prevare, takođe mogu se izreći dodatne kazne sve do potpune obustave plaćanja.

4. PODOBNOST PODNOSILACA I NJIHOVIH PRIJAVA

Svi podnosioci podležu kontroli podobnosti. Ako se utvrdi da je podnosilac nepodoban, prijava se odbija. Podobnost podnosioca se proverava na osnovu kriterijuma podobnosti, i dostavljenih dokumenata. Prijave koje su kvalifikovane kao nepodobne ne podležu proceni.

NAPOMENA: Dokumenti podobnih investicija se čuvaju najmanje 3 godine nakon sprovođenja projekta, koliko traje period nadzora od strane ARP-a. Nepoštovanje ovog kriterijuma podrazumeva povraćaj sredstava javne podrške i dodatno kažnjavanje u skladu sa važećim zakonodavstvom. Agencija za razvoj poljoprivrede vršiće periodične kontrole sa ciljem provere faktičkog stanja.

Podnosilac može podneti samo jedan projekat godišnje u okviru ovog programa.

Prijava se smatra potpuna samo ako su u njoj priloženi svi traženi dokumenti iz Priloga br. 1B) - Pismo podnesenih dokumenata.

Aplikant treba potpisati izjavu kojom se obavezuje da neće menjati cilj investicija još 3 godine nakon sprovođenja investicije. Korisnik treba održati investiciju u dobrom stanju. Aplikant ne sme imati fiskalne obaveze prema državi (obaveze prema PAK-u) i ne sme imati finansijske obaveze prema MPŠRR-u.

Aplikant treba da podnese biznis plan u skladu sa modelom koji je prikazan u Prilogu br. 2 ovog Vodiča.

5. DRUGI KRITERIJUMI PODOBNOSTI ZA KORISNIKE

U slučaju projekata izgradnje/renoviranja/proširenja, prilikom, podnosioci trebaju podneti:

- Potvrdu o vlasništvu (Posedovni list) nad parcelom na kojoj će se vršiti investicija;
- Ukoliko je zemljište ili objekat uzet pod zakup, overeni ugovor o zakupu za najmanje 10 godina računajući od godine primene; ugovor mora da sadrži i saglasnost vlasnika, (zakupodavca u pogledu investicija koje će se vršiti na njegovoj zemlji ili objektu). Saglasnost može biti deo ugovora o zakupu ili odvojena.
- Kopiju plana parcele na kojoj će se vršiti investicija;
- Kopiju skica objekta;
- Predračun materijalnih troškova i predviđenih radova;
- Građevinska dozvola (opština), u slučajevima projekata izgradnje/proširenja, ali ne za slučajeve projekata renoviranja.
- Ako je zemljište ili bilo koja druga imovina na kojoj će se vršiti investicije u suvlasništvu, podnosilac mora podneti saglasnost suvlasnika.
- Korisnici moraju da izmire svoje poreske obaveze ili da imaju sporazum sa PUK-om o vraćanju dugova, poreza na dobit i drugih primenljivih poreza.

Pre podnošenja zahteva za plaćanje Agenciji za razvoj poljoprivrede, treba dostaviti:

- Građevinsku dozvolu izdatu od strane nadležnog organa (opština). Dozvola nije potrebna za projekte renoviranja;
- Idejni i tehnički projekat (kopija);
- Procena uticaja na životnu sredinu, ukoliko je predviđena zakonom;
- Korisnici treba da imaju izmirene poreske obaveze ili sporazum sa PUK-om o otplati dugova, poreza na prihode preduzeća i druge primenljive poreze;
- Korisniku se ne može dodeliti novi projekat ukoliko prethodni projekti nisu završeni u skladu sa potpisanim ugovorom sa ARP-om;
- Projekti finansirani Programom za ruralni razvoj 2020/21 ne smeju biti finansirani i od strane Kancelarije EU na Kosovu i od drugog javnog lokalnog ili međunarodnog donatora. Ukoliko korisnik dobije podršku za isti projekat i od nekog drugog donatora, njemu/njoj se ne pruža podrška ili ukoliko ju je dobio, on/ona je dužan/na da vrati dobijena sredstva, i protiv njega/nje će se izreći kazne u skladu sa zakonom;
- Korisnik koji je podneo prijavu MPŠRR-u/ARP-u i drugim javnim institucijama ili Kancelariji EU na Kosovu i ako je njegov projekat izabran za finansiranje od strane bilo koje institucije, treba odmah obavestiti MPŠRR/ARP ili druge relevantne institucije;
- Svi korisnici koji su u svojim poslovnim planovima izjavili da će stvoriti nova radna mesta i koji su za to dobili bodove tokom procene, trebaju otvoriti radna mesta i isto dokazati plaćanjem penzionog doprinosa i poreza na lični dohodak počevši najmanje od zadnjeg meseca pre poslednjeg zahteva za plaćanjem. Korisnici su dužni da održavaju ova radna mesta sa punim radnim vremenom tokom 3 godine, koliko traje period praćenja.

Napomena: Podnosiocu se ne može dodeliti novi projekat ukoliko nije završio prethodni. Ako je potencijalni korisnik prethodno bio korisnik bilo kojeg projekta MPŠRR-a u poslednje 3 godine i ako je u periodu praćenja, pre potpisivanja novog ugovora sa ARP-om, mora se izvršiti kontrola prethodnog projekta. Ako se projekat ne održava i/ili nije funkcionalan, ne može se potpisati novi ugovor.

6. PODOBNE INVESTICIJE

- Izgradnja/renoviranje/proširenje objekata;
- Kupovina novih mašina i opreme, uključujući neophodne računarske programe za funkcionisanje proizvodnih linija ili drugih primarnih funkcija koje su povezane sa glavnim aktivnostima preduzeća;
- Podobne investicije su investicije u pod-sektore prerade mleka, mesa, voća i povrća, kao i u proizvodnju vina, uključujući i troškove marketinga za njihovo promovisanje;
- Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere Mere 103 su: pripremanje i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd., za promovisanje proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi troškovi marketinga predstavljaju i proizvodnju promotivnih

- audio i video-spotova, ali ne i njihovu medijsku distribuciju;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za marketing ograničena je na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10.000 evra;
  - Ostali troškovi povezani sa projektom, kao što su: troškovi angažovanja arhitekta, inženjera i troškovi preliminarnih studija, kao i za izdavanje dokumenata i relevantnih dozvola su prihvatljivi do 7% prihvatljivih troškova, ali ne više od 15.000 evra, dok su troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi do 3% prihvatljivih troškova po projektu, ali ne više od 5.000 evra;
  - Administrativni troškovi, iako nastaju pre potpisivanja ugovora su prihvatljivi samo ukoliko je projekat odabran i ako je potpisan ugovor sa Agencijom za razvoj poljoprivrede.

NAPOMENA: Svi korisnici koji su u svojim poslovnim planovima izjavili da će stvoriti nova radna mesta i koji su za to dobili bodove tokom procene, trebaju otvoriti radna mesta i isto dokazati plaćanjem penzionog doprinosa i poreza na lični dohodak počevši najmanje od zadnjeg meseca pre poslednjeg zahteva za plaćanjem. Korisnici su dužni da održavaju ova radna mesta sa punim radnim vremenom tokom 3 godine, koliko traje period praćenja.

6.2. NACIONALNI STANDARDI

Napomena: Na kraju implementacije celokupno preduzeće korisnik mora da ispunjava glavne nacionalne standarde u skladu sa važećim zakonima.

Preduzeće treba jasno da prikaže plan investicija koji će uticati na primenu standarda bezbednosti hrane i smanjiti rizik prema kategorizacijama.

Pre podnošenja zahteva za plaćanje Agenciji za razvoj poljoprivrede, svaki projekat mora da proceni nadležni nacionalni organ AHV da li su ispunjeni glavni nacionalni standardi u skladu sa važećim zakonima.

Korisnici zajedno sa zahtevom za plaćanje i drugim dokumentima, moraju da podnesu Izveštaj u prilogu sa kontrolnim listama AHV-a koji potvrđuje da je investicija u skladu sa nacionalnim standardima.

6.3. EKONOMSKA ODRŽIVOST PREDUZEĆA

Napomena: Svi kandidati moraju da podnesu biznis plan, u skladu sa modelom koji zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede. Aplikant treba da u biznis planu prikazuje ekonomsku održivost preduzeća na kraju realizacije projekta. Preduzeće mora da pokaže da može redovno izvršavati svoje obaveze i dugove, ne ugrožavajući normalno funkcionisanje preduzeća.

Biznis plan treba da sadrži detaljan opis planiranih investicija i aktivnosti, u skladu sa zahtevima AHV-a za poboljšanje standarda. Takođe, biznis plan treba da pokaže kako će sprovođenje projekta dovesti do poboljšanja ukupnog učinka poljoprivredno-prehrambenog preduzeća kroz prezentaciju perspektive finansijske/ekonomske održivosti.

Procena finansijske/ekonomske održivosti i perspektive kontinuiteta investicija vrši ARP, kako bi se osigurao izbor najkvalitetnijih projekata u smislu finansijske/ekonomske održivosti.

U slučaju izgradnje/renoviranja/proširenja, aplikanti trebaju dostaviti i tehnički projekat plana izgradnje/renoviranja/proširenja.

Model biznis plana i uputstva za njegovu pripremu biće deo obrasca apliciranja, objavljenog na internet stranicama ARP-a i MPŠRR-a.

7. POSEBNI KRITERIJUMI PODOBNOSTI

PODSEKTORI PRERADE MLEKA I MESA

Svi podnosioci treba da budu registrovani u Kosovskoj agenciji za registraciju preduzeća (KARB) i najmanje dve godine pre datuma podnošenja prijave i odobreni od strane AHV-a najmanje dve godine pre datuma podnošenja prijave.

Preduzeća treba kategorizovati na sledeći način:

- Kategorija „A“ = nizak stepen rizika;
- Kategorija „B“ = srednji stepen rizika;
- Kategorija „C“ = visok stepen rizika;
- Kategorija „D“ = veoma visok stepen rizika.

Podnosioci kategorije „A“ i „B“ nisu podobni u slučaju izgradnje novog objekta. Oni su podobni u slučaju renoviranja i proširenja postojećeg objekta i investiranja u opremu.

Aplikanti „C“ kategorije ispunjavaju uslove za novu izgradnju pod uslovom da se postojeći objekat zatvori, renovira ili se proširuje. Investicije u proizvodnu opremu/liniju za ovu kategoriju su prihvatljiva ako je u biznis planu prioritet dat izgradnji, renoviranju ili proširenju objekta.

Aplikanti „D“ kategorije prihvatljivi su samo u slučaju izgradnje novog objekta i zatvaranja postojećeg objekta. Investicije u proizvodnu opremu/liniju za ovu kategoriju su prihvatljiva ako je u biznis planu prioritet dat novoj izgradnji objekta.

PODSEKTOR PRERADE VOĆA I POVRĆA

Podnosioci treba da budu registrovani u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa (KARB) najmanje dve godine pre datuma podnošenja prijave i u AHV-u, takođe najmanje 2 godine pre datuma podnošenja prijave.

U slučaju investiranja u nove otkupne centre i postrojenja za pakovanje, minimalni kapacitet skladištenja treba da bude 1000 m³ proizvodnje. U slučaju proširenja postojećeg objekta, ovaj objekat treba da dostigne minimalni kapacitet od 500 m³, dok prošireni objekat treba da dostigne minimalni kapacitet od 1000 m³.

POD-SEKTOR PROIZVODNJE VINA

Pravo prijave imaju preduzeća registrovana u Registru proizvođača vina i Kosovskoj agenciji za registraciju preduzeća i koja imaju najmanje 2 godine iskustva pre datuma prijave, proizvođači vina treba da osiguraju najmanje 50% sirovina (grožđa) od drugih proizvođača (nesopstveni proizvod). Ovaj kriterijum ne važi za proizvođače vina koji poseduju preko 50 ha vinograda. Podnosioci moraju dokazati da su prijavili godišnju proizvodnju vina i preostalih zaliha.

Plaćanje za Meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u vrednosti od 50% vrši se u obliku akontacije nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, obezbeđivanjem bankarske garancije od strane komercijalnih banaka ili osiguravajućih društava, dok se preostali deo od 50% plaća nakon provere završetka opšte investicije.

Sve investicije treba da budu deo spiska prihvatljivih troškova, kao u Aneksu br. 4.

8. MINIMALNI I MAKSIMALNI TROŠKOVI PROJEKTA

- Minimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat u okviru ove mere je 30.000 €;
- Maksimalna vrednost prihvatljivih troškova za projekat u okviru ove mere je 400.000 €;

Stepen podrške javnos

- Javna podrška iznosi 50% prihvatljivih troškova investicije.

9. KRITERIJUMI ZA IZBOR

Tabela 1: Podmera za preradu mleka

Br	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	Investicije koja utiču na primenu standarda bezbednosti hrane ¹ u fabrikama za preradu mleka	30
2.	Investicije koja donose diversifikaciju proizvoda -Uvođenje najmanje dva nova proizvoda	25
3.	Aplikant sa najmanje 80% mleka prikupljenog iz domaće proizvodnje ²	10
4.	Najmanje 10% prihvatljivih investicija posvećeno je zaštiti životne sredine: investicije u upravljanju otpadom i prečišćavanju otpadnih voda	10
5.	Najmanje 5% prihvatljivih investicija namenjeno je proizvodnji obnovljivih izvora energije ³	10
6.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog po 1 bod, ali najviše 10 bodova	10
7.	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje u poslednje 2 godine (videti dokument: Opšte stanje u prijavama i drugim transakcijama od strane PAK-a)	5
	Ukupno	100

¹ Prema ZAKONU O HRANI BR.03/L-016

² To se mora dokazati ugovorima sa poljoprivrednikom ili sa sabirnim mestima mleka za snabdevanje.

³ Aplikant koji je predvideo investicije u korišćenju obnovljive energije i zaradio bodove u ove svrhe, dužan je da ovu investiciju koristi i održi je u cilju koju je predvideo u biznis planu. Ako tokom svake kontrole, službenici ARP-a (pre potpisivanja ugovora, ad-hoc ili Ex-post) utvrde da se investicije u obnovljive izvore energije ne koriste kako je predviđeno u biznis planu, primenjivaće se član 38A Zakona. 04 / L-090 o izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L 098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Tabela 2: Podmera prerade mesa

Br	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	Investicije koja utiču na primenu standarda bezbednosti hrane ¹ u fabrikama za preradu mesa	30
2.	Investicije koje donose diversifikaciju proizvoda -Uvođenje najmanje dva nova proizvoda	25
3,	Najmanje 30% korišćene sirovina (mesa) je iz domaće proizvodnje ²	10
4.	Najmanje 10% prihvatljivih investicija posvećeno je zaštiti životne sredine: investicije u upravljanje otpadom i prečišćavanju otpadnih voda	10
5.	Najmanje 5% prihvatljivih investicija namenjeno je proizvodnji obnovljivih izvora energije ³	10
6.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog po 1 bod, ali najviše od 10 bodova	10
7,	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje u poslednje 2 godine (vidi dokument: Opšta stanje u prijavama i drugim transakcijama od strane PAK-a)	5
	Ukupno	100

¹ Prema ZAKONU O HRANI BR.03/L-016

² To se mora dokazati ugovorima sa klanicama za snabdevanje

³ Podnosilac prijave koji je predvideo investicije u korišćenju obnovljive energije i zaradio bodove u ove svrhe, dužan je da ovo investicije koristi i održi je u cilju koju je predvideo u biznis planu. Ako tokom svake kontrole, službenici ARP-a (pre potpisivanja ugovora, ad-hoc ili Ex-post) utvrde da se investicije u obnovljive izvore energije ne koriste kako je predviđeno u biznis planu, primenjivaće se član 38A Zakona. 04 / L-090 o izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L 098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Tabela 3: Podmera prerade voća i povrća

Br	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	Investicije koje utiču na primenu standarda bezbednosti hrane ¹ u fabrikama za preradu voća i povrća	30
2.	Investicije koja donose diversifikaciju proizvoda u sektoru voća i povrća. -Uvođenje najmanje dva nova proizvoda	25
3,	Najmanje 80% sirovine koja se prerađuje je iz domaće proizvodnje. To dokazati ugovorima sa poljoprivrednikom, prihvaćenim iznosom ²	10
4.	Najmanje 10% prihvatljivih investicija namenjena su zaštiti životne sredine: investicije u upravljanju otpadom i prečišćavanju otpadnih voda	10
5.	Najmanje 5% prihvatljivih investicija namenjena su proizvodnji obnovljivih izvora energije ³	10
6.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog po1 bod, ali najviše 10 bodova	10
7,	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje u poslednje 2 godine (vidi dokument: Opšte stanje u prijavama i drugim transakcijama od strane PAK-a)	5
	Ukupno	100

¹ Prema ZAKONU O HRANI BR.03/L-016

² To se mora dokazati ugovorima sa poljoprivrednicima/proizvođačima voća i povrća ili magacinima za prikupljanje voća i povrća

³ Aplikant koji je predvideo investicije u korišćenju obnovljive energije i zaradio bodove u ove svrhe, dužan je da ovu investiciju koristi i održi je u svrhu koju je predvideo u biznis planu. Ako tokom svake kontrole, službenici ARP-a (pre potpisivanja ugovora, ad-hoc ili Ex-post) utvrde da se investicije u obnovljive izvore energije ne koriste kako je predviđeno u biznis planu, primenjivaće se član 38A Zakona. 04 / L-090 o izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L 098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Tabela 4: Podmera proizvodnje vina

Br	Kriterijumi izbora	Bodovi
1.	Investicije koja utiču na primenu standarda bezbednosti hrane ¹ u fabrikama za proizvodnju vina	30
2.	Ulaganja koje donose diversifikaciju proizvoda u sektoru proizvodnje vina: <ul style="list-style-type: none"> - Investicije u proizvodne linije za flaširano vino, uključujući penušavo vino; - Investicije u objekte i / ili opremu za skladištenje. <i>Oprez: Bodovi iz ovog kriterijuma će se izračunati pod uslovom da je najmanje 25% ukupne investicije namenjena investiciji prema ovom kriterijumu.</i>	25
3,	Najmanje 80% sirovine koja se prerađuje je iz domaće proizvodnje. To dokazati ugovorima sa poljoprivrednikom, prihvaćenim iznosom ²	10
4.	Najmanje 10% prihvatljivih investicija namenjena su zaštiti životne sredine: investicije u upravljanje otpadom i prečišćavanju otpadnih voda	10
5.	Najmanje 5% prihvatljivih investicija namenjena su proizvodnji obnovljivih izvora energije ³	10
6.	Otvaranje novih radnih mesta: za svakog novog zaposlenog po 1 bod, ali najviše od 10 bodova	10
7,	Aplikanti su imali pozitivno poslovanje u poslednje 2 godine (vidi dokument: Opšte stanje u prijavama i drugim transakcijama od strane PAK-a)	5
	Ukupno	100

¹ Prema ZAKONU O HRANI BR.03/L-016

² To se mora dokazati ugovorima sa poljoprivrednikom / proizvođačem grožđa

³ Aplikant koji je predvideo investicije u korišćenju obnovljive energije i zaradio bodove u ove svrhe, dužan je da ovu investiciju koristi i održi je u svrhu koju je predvideo u biznis planu. Ako tokom svake kontrole, službenici ARP-a (pre potpisivanja ugovora, ad-hoc ili Ex-post) utvrde da se investicije u obnovljive izvore energije ne koriste kako je predviđeno u biznis planu, primenjivaće se član 38A Zakona. 04 / L-090 o izmenama i dopunama Zakona br. 03 / L 098 o poljoprivredi i ruralnom razvoju

Napomena: Za sve podmere: U slučajevima kada aplikanti imaju isti broj bodova, projekti predati ranije imaju prednost.

Projekti mere103 moraju biti realizovani u roku od dve budžetske godine.

Rok za sprovođenje projekata ove mere je 10 meseci od dana potpisivanja ugovora sa ARP-om. Nakon ovog perioda, korisnik ima još 15 dana da pripremi dokumentaciju i podnese zahtev za plaćanje. ARP može da produži period sprovođenja za najviše 2 meseca, ako za to postoje snažni razlozi, kao što je donošenje bilo koje posebne mašine iz inostranstva, itd.

10. PRAVILA U POGLEDU NEPRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

Neprihvatljivi troškovi predstavljaju problem korisnika i ne treba da budu uključeni u zahtev za plaćanje. Korisnik treba da ima sopstvena finansijska sredstva za njihovo pokrivanje.

U vezi sa neprihvatljivim troškovima nije potrebno poštovati procedure nabavke.

Sledeći troškovi predstavljaju neprihvatljive troškove:

- Troškovi koji su nastali pre potpisivanja ugovora sa ARP-om, osim administrativnih troškova;
- Porezi, uključujući PDV;
- Carinske i uvozne takse ili drugi odbici;
- Kupovina, iznajmljivanje zemljišta i postojećih zgrada;
- Kazne, novčane kazne i sudski troškovi;
- Operativni troškovi;
- Polovne mašine i oprema
- Polovna oprema;
- Oprema bez serijskog broja i tehničkih podataka;
- Odbici banaka, troškovi garancije i slični odbici;
- Troškovi konvertovanja, odbici i gubici promene valute;
- Doprinosi u naturi;
- Kupovina stoke, jednogodišnjih biljaka i semena za poljoprivrednu proizvodnju;
- Troškovi za održavanje, obeštećenje ili zakup;
- Troškovi javne uprave za upravljanju i sprovođenje pomoći;
- Troškovi u vezi sa kupovinom, lizingom kao marža davaoca lizinga, troškovi refinansiranja kamate, režijski troškovi i troškovi osiguranja.

11. PROCEDURE APLICIRANJA

11.1 Sadržaj prijave

Napomena: Prijava se smatra prihvatljivom, ako sadrži sve dokumente navedene u skladu sa listom navedenom u Prilogu br. 1 B

Apliciranje se vrši putem web-modula online na internet stranici ARP-a www.azhb-ks.net, u kojoj se nalazi link „online apliciranje“ koji će vas odvesti na modul online apliciranja PRR.

U web-modulu se registruje projekat i otpremaju se (upload) potrebni dokumenti za apliciranje u PDF.

Nakon završetka procesa online apliciranja počinje administrativni razmatranje prijave;

Napomena - Nakon završetka procesa online apliciranja, poljoprivrednik je dužan da sačuva original apliciranja (dosije) u periodu od 3 godine kako bi je imao na raspolaganju kada to zatraže službenici ARP-a.

11.2. Podnošenje prijave i krajnji rok

Poziv za prijavu objavljuje Agencija za razvoj poljoprivrede, a obaveštenje se objavljuje na internet stranici MPŠRR-a: <http://www.mbpzhr-ks.net/> i na internet stranici Agencije za razvoj poljoprivrede: <http://www.azhb-ks.net/> i u dnevnim štampanim i elektronskim medijima.

Krajnji rok za prijavu je do kraja kampanje poziva za apliciranje.

12. SELEKCIJA, UGOVARANJE I SPROVOĐENJE

Prijave sa iznosima podobnih investicija moraju sadržati poslovni plan, prema modelu prikazanom u Aneksu 2.

Poslovni plan je deo dokumentacije paketa pravila za podnošenje prijava. Pojedine informacije koje su uključene u poslovni plan trebaju se uzeti u obzir za bodovanje prijava.

Isto tako, informacije koje se nalaze u poslovnom planu predstavljaju izvor podataka koji su korišćeni za popunjavanje obrasca za pokazatelj.

Predstavljeni podaci/informacije unutar poslovnog plana i ovih dokumenata trebaju se proveriti u svim postojećim bazama podataka (Katastarski registar vinograda, Spisak kategorizacije objekata za preradu hrane prema kategorijama A, B, C, D preduzeća (AHV), treba podržati dodatnim dokumentima – kao u Aneksu br. 1, i treba da budu predmet provere na terenu pre potpisivanja ugovora, pre plaćanja finansijskih sredstava i nakon završetka projekta, tokom perioda ex-post praćenja.

NAPOMENA: Prijave sa netačnim ili neistinitim podacima se odbijaju. Ukoliko se utvrdi da je korisniku izvršeno bilo koje plaćanje zasnovano na netačnim ili neistinitim podacima koje je isti podneo, korisnik je dužan da vrati primljeni iznos. Svaki pokušaj prevare treba prijaviti i tretirati kao prevaru sa javnim sredstvima!

Poslovni plan u potpunosti treba da poštuje model pripremljen od strane ARP/MPŠRR-a za 2020/2021. godinu. To nisu samo dokumenti „koje treba dostaviti“, već uključuju preporuke o tome kako treba pripremiti ove dokumente. Treba obraditi sva poglavlja.

Neobrađivanje bilo kog poglavlja predstavlja dovoljan razlog za odbijanje prijave. Uvođenje dodatnih poglavlja neće se uzeti u obzir tokom procene projekta.

Sledeće tačke su deo ocenjivanja poslovnog plana:

1. Sva poglavlja i potpoglavlja su razmatrana, ako nije relevantno za aplikanta, tada treba razjasniti razlog;
2. Ispunjen je najmanje 1 (jedan) poseban cilj mere;
3. Povraćaj investicija dokazuje da dodatna dobit (dodatni prihodi - dodatni troškovi) pokriva troškove investicija (izračunava se samo privatno sufinansiranje) za manje od 10 godina.
4. Dovoljan broj (zaposlenog) osoblja za funkcionisanje poslovanja.
5. Predložene nabavke/izgradnje zasnivaju se na potrebama aplikanta (npr. nema više opreme nego što je potrebno, izgradnje nisu dozvoljene ako aplikant nema dovoljnih prostorija).
6. Troškovi za procenu nabavke/izgradnje moraju biti opravdani
7. Raspored nabavki/izgradnje je realan i pruža mogućnost da se investicija završi u optimalnom vremenu, kao što je navedeno u opisu mere;
8. Proizvodni kapacitet mora biti predstavljen pre i posle investicije;
9. Predviđeno povećanje proizvodnog kapaciteta u potpunosti se dokazuje na osnovu predložene investicije.
10. Tehnološki proces je u skladu sa postojećom imovinom kao i predviđanim (potencijalnim) investicijama pružaoca usluga.
11. Identifikovani su potencijalni dobavljači i potencijalni klijenti (dokazuje se ugovorima i predugovorima).
12. Tržišna strategija je realna.
13. Za sve prihvatljive i neprihvatljive investicije tačno su predstavljeni uslovi nivoa javne pomoći i nivoa privatne pomoći.
14. U poslednje 2 godine mora se predstaviti da li je aplikant imao dobit ili gubitak. Preduzeća moraju podneti izveštaj o prihodima i bilans stanja.
15. Za naredne 3 godine nakon završetka investicije, na kraju svakog meseca, bilans novčanih tokova treba da bude pozitivan.
16. Svi dodatni troškovi jednaki su izračunavanju povraćaja investicije;
17. Predviđeni dodatni prihodi su u skladu sa proizvodnim kapacitetima;
18. Predviđani dodatni prihodi su u skladu sa strategijom za marketing (npr. nemoguće je da korisnik direktno distribuiraju veliku količinu povrća na zelenom tržištu);
19. Dodatni prihodi u obračunu povraćaja investicije su u skladu sa dodatnom proizvodnjom prikazanom u pokazateljima uticaja.
20. Aplikant nije stvorio veštačke uslove da bi stekao prednost.

Terenske kontrole

Predviđene su najmanje 4 terenske kontrole:

- 1) Prva kontrola (pre usvajanja),
- 2) Druga kontrola (nakon investicije i pre plaćanja),
- 3) Ex-post kontrola,
- 4) Super kontrola.

Prva kontrola - realizuje se nakon procesa procene i uključuje;

- Kontrolu prijavljene imovine u poslovnom planu,
- Proveru katastarskih parcela i kopiju plana,
- Proveru ključnih bodova prijave.

Svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju kontrole i uticaće na proces odobrenja.

Druga kontrola - (kontrola nakon investiranja avansa), realizovaće se nakon završetka investicije prema ugovoru i podnošenja zahteva za plaćanjem i uključuje:

- Kontrolu svake pozicije investicije prema informativnom pismu i ugovoru, proveru kvaliteta investicije, proveru realizacije minimalnih nacionalnih standarda, svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju druge kontrole i uticaće na postupak odobrenja plaćanja.

Ex-post kontrola (praćenje) - je proces praćenja projekta koji su sufinansirali ARP/MPŠRR i korisnik, u skladu sa preuzetim obavezama potpisivanjem ugovora za period od 3 godine i uključuje:

- Proveru investicije,
- Proveru funkcionalnosti projekta i održavanja investicije.

Svaka neusklađenost će biti registrovana u izveštaju o ex-post kontroli i biće upućena pravnom odeljenju radi dalje obrade.

Super kontrola je posebna kontrola koja je organizovana odlukom visokih službenika i ima za cilj:

- Sprečavanje pokušaja prevare,
- Verifikaciju investicija izvršenih na terenu,
- Ocenjivanje rada inspektorata na terenu.

Ponovna kontrola vrši se u posebnim slučajevima prema zahtevu odgovarajućih odeljenja (nakon usvajanja projekta i nakon zahteva za plaćanjem).

NAPOMENA: Prilikom vršenja kontrole, korisnici su obavezni da dozvole slobodan i neposredan pristup preduzeću, opremi preduzeća i svakom dokumentu koji zahteva Agencija za razvoj poljoprivrede. U slučaju nepoštovanja ovog uslova treba izvršiti neposredan povraćaj javne podrške i korisniku izreći kaznu.

Rangiranje podnosilaca

Svi projekti koji su prošli kriterijume podobnosti, nakon procene, se rangiraju na osnovu stečenih bodova i dobijaju javnu finansijsku podršku, počev od prijave sa najviše bodova.

Procedura dobijanja podrške javnim sredstvima i obaveštenje podnosilaca

Nakon procene, ARP izrađuje izveštaj o proceni. Projekti se klasifikuju u ovom izveštaju na:

- 1) Neprihvatljive projekte (koji nisu prošli kriterijume podobnosti) i
- 2) Prihvatljive projekte zajedno sa bodovima.

Ovaj izveštaj potpisuje direktor ARP-a. A koji je objavljen na internet stranici ARP-a. Aplikantima se takođe šalju informacije putem SMS-a i e-maila. Aplikanti koji ne dobiju informacije putem SMS-a i e-maila mogu doći u kancelarijama ARP-a radi informacija u vezi sa njihovom prijavom.

Izveštaj obuhvata: 1) prihvatljive i ocenjene projekte, 2) prihvatljive projekte u čekanju i ocenjene bodovima i 3) neprihvatljive projekte (koji nisu prošli kriterijum prihvatljivosti - odbijen). Preliminarni izveštaj potpisuje direktor ARP-a i objavljuje se na internet stranici ARP-a i internet stranici MPŠRR-a. Od dana objave na internet stranici, prijema izveštaja o ocenjivanju, kao i odluke o odbijanju, aplikant ima 30 (kalendarskih) dana da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi. Žalbena komisija donosi odluku u roku od 30 dana, osim u posebnim slučajevima.

13. INDIKATIVNI RASPORED OBJAVLJIVANJA

Ugovor između korisnika i ARP-a, i procedure nabavke.

Svi korisnici potpisuju standardni ugovor, prema modelu koji je naveden u Aneksu br. 3. Poslovni plan, zajedno sa svim dostavljenim dokumentima, postaje deo ugovora. Ugovor ostaje na snazi od trenutka potpisivanja obeju strana (ARP i korisnika) do kraja perioda praćenja, odnosno 3 godine nakon sprovođenja projekta.

Isplata javnih sredstava za projekte ruralnog razvoja

Nakon potpisivanja Ugovora, korisnik može podneti zahtev za avans do 50% javne pomoći, popunjavajući obrazac Agencije za razvoj poljoprivrede, kao što je navedeno u Aneksu br. 6, pod uslovom obezbeđivanja bankarske garancije.

U međuvremenu, preostale javne investicije će se realizovati do zahteva podnosioca nakon završetka potpunog investiranja.

Zahtevu za konačno plaćanje, korisnik mora priložiti dokaze o isplati (račune i fiskalni kupon ili bankovni transfer za plaćanja vrednosti ispod 500 evra, dok za plaćanje u iznosu od 500 evra i više račune i bankarski transfer) i dokaz o završetku postupka nabavke, ako je tako nešto predviđeno ugovorom. Odobrenje plaćanja će biti izvršeno nakon provere dokumentacije i provere na terenu koju vrše službenici Agencije za razvoj poljoprivrede.

U slučajevima kada su uočene greške u računima, bankarskim transferima ili procedurama nabavke, korisniku se daje mogućnost da ih ispravi za 5 kalendarskih dana.

NAPOMENA: Račun na koji ARP treba da izvrši uplatu mora biti na ime preduzeća, a NE na ime vlasnika.

14. VAŽNE ODREDBE KOJE MOGU BITI UZROK ZA ODBIJANJE PRIJAVE

Prijave mogu biti odbijene ukoliko:

1. nisu kompletne,
2. ne ispunjavaju kriterijume podobnosti,
3. zbog malog broja bodova (minimalni broj bodova u ovoj meri iznosi 50 bodova).

NAPOMENA: Razloge odbijanja treba predstaviti i razjasniti u informativnom pismu koje ARP dostavlja podnosiocu.

Nepotpune prijave se odbijaju u trenutku provere od strane službenika ARP-a prilikom njihovog podnošenja. Ukoliko se naknadno utvrdi da je prijava nepotpuna, ona se takođe odbacuje.

Nepodobne prijave – proglašavaju se nepodobnim tokom procesa ocenjivanja od strane službenika ARP-a. Projekti se mogu proglasiti nepodobnim tokom administrativne kontrole (npr. neusklađenost sa podacima iz registra farmi), tokom procene dokumenata (npr. procena poslovnog plana). Nepodobni projekti ne podležu procesu dodeljivanja bodova (selekcije).

Napomena: O nepotpunim prijavama, podnosilac se obaveštava prilikom objavljivanja preliminarnih rezultata na internet stranici ARP-a.

15. SPISAK ANEKSA

Aneks br. 1 A	Obrazac za Apliciranje
Aneks br. 1 B	Spisak podnesenih dokumenta
Aneks br. 2	Model pripreme poslovnog plana
Aneks br. 3	Ugovor ARP-a sa korisnicima i procedure nabavke
Aneks br. 4	Spisak prihvatljivih troškova
Aneks br. 5	Minimalni nacionalni standardi Aneks br.
Aneks br. 6	Zahtev za plaćanje
Aneks br. 7	Informativno pismo
Aneks br. 8	Obrazac žalbe za agro-prerađivače
Aneks br. 9	Regionalne kancelarije Agencije za razvoj poljoprivrede
Aneks br. 10	Pokazatelji uticaja, finansijski deo poslovnog plana (u Excel-u)
Aneks br. 11	Finansijski deo poslovnog plana (u Excel-u) Aneks
Aneks br..12	Etički kodeks za savetodavne kompanije Aneks br.
Aneks br.13	Promocija
Aneks br.14	Izjava pod zakletvom / privrzenosti
Aneks br.15	Izjava pod zakletvom o pravu korišćenja nasleđenog zemljišt.

ANEKS BR.1 A OBRAZAC ZA APLICIRANJE (kreira se tokom procesa apliciranja).

ANEKS BR.1 B- SPISAK PREDATIH DOKUMENATA -2020/2021

Br.	Dokumenti	Obavezni	Opcioni
1.	Obrazac za apliciranje (kreira se tokom procesa apliciranja)	☐	
2.	Lična karta Službenik proverava u prisustvu podnosioca prijave da li je lična karta izdata u Republici Kosovo i da li je važeća u trenutku	☐	
3.	Potvrda o registraciji u registar farmi - Da bude u ime pravnog lica i da sva imovina bude registrovana. (Kopija)	☐	
5.	Potvrda o registraciji preduzeća Potvrda fiskalnog broja	☐	
6.	Biznis plan (prema modelu ARP-a)	☐	
7.	Iz Agencije za hranu i veterinu- a. Odluka o odobrenju - u slučaju prerade mleka i mesa; a. b. Odluka o registraciji - u slučaju sektora voća, povrća i vina		
8.	Aplikanti za proizvodnju vina: Potvrda o vinogradarstvu iz katastarskog registra vinograda - ako postoje vinogradi		☐
9.	Aplikanti za proizvodnju vina: Dokument od OVV-a za godišnju proizvodnju	☐	
10.	Potvrda iz registra proizvođača vina na Kosovu		
11.	Potvrda od Poreske administracije Kosova koja dokazuje da podnosilac zahteva nema neizvršene poreske obaveze ili da ima ugovor sa PAK-om o izmirenju dugovanja	☐	
12.	Opšti stanje u prijavama i drugim transakcijama od strane PAK-a		☐
13.	Lista osoblja kompanije u trenutku podnošenja obrasca za apliciranje - od PAK-a	☐	
14.	Ugovor o radu predstavnika preduzeća najmanje 3 godine od dana apliciranja		☐

15.	LISTA UGOVORA sa poljoprivrednicima ako ih aplikant poseduje		☐
16.	<p>Pored investicija u izgradnji / proširenju / renoviranju, aplikant treba da podnese:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopija plana parcele na kojoj će se realizovati investicija; • Posedovni list za parcelu na kojoj će se realizovati investicija. • Ako je zemljište uzeto na zakup, ugovor mora biti overen za najmanje 10 godina, računajući od godine primene. <p>Ugovor treba da sadrži i saglasnost vlasnika (zakupodavca za investiciju koja će se realizovati u njegovo zemljište ili njegov objekat. Saglasnost može biti deo ugovora o zakupu ili odvojen).</p> <p>Kopije skica objekta i predračun materijalnih troškova i planiranih radova.</p>	☐	
17.	Saglasnost nadležnog organa (opštine) za građevinske dozvole, u slučaju projekata izgradnje / proširenja, ali ne i u slučaju projekata renoviranja.	☐	
18.	Preduzeća koja ne prijavljuju PDV: dokument štampan na internet stranici PAK-a : http://apps.atkks.org/BizPasiveApp/VatRegist/SearchVat		☐
19	Obrazac za indikator (P o p u n j a v a a p l i k a n t)	☐	
20	Saglasnost suvlasnika (potpisana izjava uz koju se prilaže kopija lične karte) u slučaju investicija u imovinu sa više vlasnika	☐	
21	Izjava o obavezivanju da su podneti podaci tačni	☐	

ANEKS BR. 2 MODEL ZA PRIPREMU POSLOVNOG PLANA

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

MODEL ZA PRIPREMU POSLOVNOG PLANA
za projekte koje podržava Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
ruralnog razvoja

NAPOMENA!

Ovaj dokument predstavlja model za izradu poslovnog plana i treba ga u potpunosti poštovati. Ako postoji bilo koje poglavlje koje nije povezano sa vašim projektom, morate ga navesti u jednoj rečenici u odgovarajućem poglavlju.

Poslovni plan mora biti dostavljen u štampanoj kopiji.

Finansijski deo poslovnog plana bi se trebao uraditi u Excel-u radi brže i lakše procene.

1 Opšte informacije

1.1 Ime podnosioca (sa njegovim specifičnim identifikacionim informacijama)

1.2 Glavna imovina podnosioca: zemljište (sa specifikacijom vrste vlasništva), objekti, oprema i mašine, životinje, itd. - kao u Registru farmi

Tabela 1. Imovina podnosioca

Imovina	Datum kupovine / izgradnje	Poslednje stanje bilansa	Količina (u komadima)
1. Objekti - ukupno			
1.1 detalji.....			
1.2 detalji.....			

2. Oprema - ukupno			
--------------------	--	--	--

2.1 detalji.....			
2.2 detalji.....			
3. ŽIVOTINJE			
3.1 detalji.....			
3.2 detalji.....			
4. Drugo - detalji			
UKUPNO			

Tabela 2. Zemljište

Br.	Region/opština/selo	Površina (m ²) / vrsta upotrebe	Preduzeće
1			
n			

2 Opis projekta

2.1 Naziv investicije.

2.2 Mesto projekta (region, opština i selo).

2.3 Cilj, sa opisom, obrazloženja potreba i mogućnosti investiranja.

2.4 Treba naglasiti doslednost između ciljeva Mere i ciljeva projekta. Objašnjenja o opštim ciljevima i bar o jednom od ciljeva projekta treba predstaviti prema sledećoj tabeli:

Tabela 3. Usklađivanje ciljeva programa sa ciljevima projekta

Opšti i specifični ciljevi	Ciljevi projekta	Opis postizanja ciljeva
Povećati konkurentsku sposobnost otkupnih centara za šumske plodove, kroz održivo korišćenje prirodnih resursa i bolju upotrebu proizvodnih faktora, fokusirajući se na dodatnu vrednost proizvodnje. (neophodno)		
Najmanje jedan od sledećih specifičnih ciljeva:		

Specifični ciljevi mere i podmere		
Specifični ciljevi mere i podmere		

Tabela 4. Tehničke i finansijske informacije

	Ciljevi projekta	Opis postizanja ciljeva
Projekat je u skladu sa potencijalom ove zone (obavezno)	-	
<p>Tehnički ciljevi (najmanje jedan od dole navedenih je obavezan):</p> <p>Raspodela sredstava i opreme koja može uticati na povećanje proizvodnje, poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda, upoznavanja sa novim tehnologijama i poboljšanjem uslova rada; Izgradnja i modernizacija objekata koji obezbeđuju bolje standarde;</p> <p>Raznovrsnost proizvoda prema zahtevima tržišta, dostignuće u proizvodnji i upoznavanje sa najnovijim tehnologijama.</p> <p>Finansijski pokazatelj (obavezno):</p> <p>Povraćaj investicija je vreme neophodno za dodatni neto profit (**dodatna vrednost od prodaje - dodatni operativni troškovi vezani za investicije) za pokrivanje troškova investicija). Moraju biti najmanje 3 godine za šumsko voće i 10 godina za druge podmere iz Mera 101 i 103.</p>	-	

<p>***Trebalo izvršiti prezentaciju u kojoj se tačno naglašava kada se treba završiti povraćaj investicije. Povraćaj investicije se treba izračunati samo za deo investicije koja se pokriva privatnim sufinansiranjem (videti tab. 10).</p>	-	
<p>Trebalo uzeti u obzir samo investicije koje direktno generišu dodatnu vrednost proizvodnje (kao npr. traktor, ili bilo koje sredstvo za mužu, ali ne i štala ili skladište za đubrivo itd.);</p>	-	
<p>**U slučaju novih voćnjaka, vinograda grožđa ili mekog voća, dodatna vrednost prodaje se treba izračunati za godinu kada će biljke generisati maksimalne prinose;</p>	-	
<p>***Prezentacija treba da bude zasnovana na prihodima i troškovima i prikazana u Tabeli 11.</p>	-	

3. Podaci vezano za radnu snagu i upravljanje projektom

3.1 Menadžer (ime, prezime, pozicija u okviru organizacije, relevantne studije i stručno iskustvo .....

3.2. Opšti broj trenutnih zaposlenih ....., od kojih ..... sa izvršnim zadacima.

3.3 Procena radne snage koja će biti zaposlena nakon sprovođenja projekta ..... od kojih ..... nova radna mesta za sprovođenje projekta.

4. Opis izvršenih kupovina preko projekta

Naziv, broj, vrednost, tehničke i funkcionalne karakteristike mašina/opreme/tehnologije/prevoznih sredstava/uređaja nabavljenih preko projekta i, po potrebi, tehnička prezentacija objekata u kojima će biti smeštena oprema i sredstva. Nabavke moraju biti zasnovane na trenutno predviđenim kapacitetima proizvodnje.

Tabela 5. Opis izvršenih kupovina preko projekta

Br.	Naziv / vrsta opreme/ mašina	Jedinice	Vrednost bez PDV	PDV	Ukupna vrednost sa PDV-om	Procenat javne podrške
1.						
2.						
UKUPNO						

Napomena: Navedite tehničke karakteristike opreme i mašina koje čine proizvodnu liniju.

5. Kalendar sprovođenja (meseci) i glavne faze

Raspored investicije iskazan u vrednostima, mesecima i aktivnostima

Tabela 6. Primer / Raspored raspodele

Vrsta investicije i ukupni trošak (evro)	Godina (npr. 2020.)		
	Mesec 1	Mesec 2	Mesec 3
Npr. sto za čišćenje	5 000		
Npr. mašina za klasifikaciju		15 000	
Npr. mašina za sušenje			8 000

Tabela 7. Primer / Raspored izgradnje novih objekata

Vrsta investicije i ukupni trošak (evro)	Godina (npr. 2020.)		
	Mesec 1	Mesec 2	Mesec 3
npr. elementi izgradnje	5 000		
npr. Izgradnja 1. sprata bez prozora i krova		10 000	
npr. 1 sprat, prozori i krov			5 000

5. Kapacitet proizvodnje

Kapaciteti proizvodnje koji su rezultat investicije (u fizičkim jedinicama). Trebaju se dostaviti specifičnosti vezane za postojeći kapacitet pre i nakon završetka investicije. Treba se pružiti opis tehnološkog toka rada koji se sprovodi u tehničkom aspektu projekta.

6. Tržište snabdevanja/prodaje

Tabela 8. Potencijalni snabdevači preduzeća

Potencijalni snabdevači podnosioca				
Naziv snabdevača sirovina / pomoćnih materijala / proizvoda / usluga	Adresa	Snabdeveni proizvod i približni iznos	Izračunata vrednost	% od ukupne raspodele
1				
2				
N				

Tabela 9. Potencijalni klijenti podnosioca

Potencijalni klijenti podnosioca			
Br.	Klijent (Ime i adresa)	Vrednost	% prodaje
1			
2			
3			

7. Konkurencija i tržišna strategija koja se treba sprovesti

Opis lokalne i međunarodne konkurencije. Opis tržišne strategije.

8. Finansijski detalji investicije

Tabela 10. Detaljni prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi	Javna pomoć	Privatno sufinansiranje (evra)	Ukupno
Prihvatljivi troškovi			
...			
Administrativni troškovi (npr. izrada poslovnog plana)			
Neprihvatljive investicije			
UKUPNO			

9. Tok gotovine (prihodi/ plaćanja)

Predviđanja prihoda i plaćanja za 3 godine nakon završetka investicije. Podnosilac treba da pokaže profitabilnost svoje farme za svaku godinu kao i mesečnu raspoloživost gotovine. Iznos novca uzetog od kredita registruje se kao prihod dok će mesečne rate za povraćaj kredita biti registrovane kao rashod.

U slučaju pravnih lica obračunava se pregled prihoda za tri poslednje godine koji je dostavljen Poreskoj upravi.

Tabela 11. Tok novca i povraćaj investicije (koristiti tabelu u excel-u)

	Prihodi		Rashodi		Gotovina na raspolaganju (evra)
	Artikal	Vrednost (evra)	Artikal	Vrednost (evra)	
Početna gotovina 2020., meseci					
Januar					Početna gotovina + Prihodi - Rashodi = Trebaju biti Pozitivni
Februar					.....
.....					.....

Napomena: Pretpostavke se trebaju predstaviti uzimajući u obzir finansijsko stanje u prethodnoj godini za dostavljeni projekat. Štaviše, treba se uzeti u obzir veza između prodaje, predviđanja, korišćenja proizvodnih kapaciteta i prethodnih ugovora o prodaji.

Takođe, prihodi od aktivnosti trebaju biti detaljniji u odnosu na rezime projekta.

ANEKS BR. 3 UGOVOR ARP-A SA KORISNICIMA I PROCEDURE NABAVKE

Mera/ Podmera .....

Ugovor o finansiranju investicionih projekata ruralnog razvoja br.

.....

Između Agencije za razvoj poljoprivrede (ARP), adresa ....., koju zastupa ....., šef ARP-a, sa jedne strane,

I

G. / Gđa ....., sa ličnim brojem ....., Identifikacioni broj farme (IBF) ....., kao zastupnik pravnog lica ....., sa fiskalnim brojem ....., adresa ....., kontakt br. ...., kao korisnik sa druge strane, u nastavku Strane,

saglasne su da potpišu ugovor u skladu sa obrascem prijave, na osnovu sledećih uslova:

Član 1

Opšte odredbe

- 1.1 Ovaj ugovor stvara pravni i operativni okvir za ARP radi finansiranja projekta korisnika;
- 1.2 Korisnik će biti finansiran u skladu sa predviđenim uslovima iz ugovora, sa kojima korisnik izjavljuje da je upoznat i da ih prihvata;
- 1.3 Obavezni delovi ugovora su:
  - a) Obrazac prijave i njegovi aneksi,
  - b) Projekat (poslovni plan) i aneksi projekta koje korisnik podnosi nakon procene.

- 1.4 Korisnik prihvata javnu podršku i preuzima odgovornost sprovođenja projekta na sopstvenu odgovornost poštujući odredbe ovog ugovora i nacionalnog zakonodavstva.
- 1.5. Korisnik je obavezan da u potpunosti poštuje uslove ugovora tokom sprovođenja projekta (dok se ne izvrši poslednja uplata) i 3 godine nakon izvršenja poslednje uplate, tokom perioda praćenja.

Član 2

Sprovođenje i validnost ugovora

- 2.1. Sprovođenje ugovora počinje od dana potpisivanja ugovora od obeju strana.
- 2.2. Validnost ugovora obuhvata vremenski period od trenutka potpisivanja ugovora do izvršenja poslednje uplate i 3 godine perioda praćenja, koji se obračunava od datuma izvršenja poslednje uplate.

Član 3

Vrednost ugovora

- 3.1 Ukupna vrednost javne podrške finansiranog projekta je <br> i (< slovima>).
- 3.2 Ukupna prihvatljiva vrednost projekta je <br> i (< slovima>).
- 3.3 Ukupna vrednost projekta (javna podrška + privatno sufinansiranje + neprihvatljivi troškovi) iznosi <br> i (< slovima>).

Član 4

Plaćanje

- 4.1 Plaćanje za Meru 103 vrši se u dve rate, prvi deo javne podrške u iznosu od 50% vrši se u obliku avansa nakon potpisivanja ugovora sa korisnikom, a drugi preostali deo od 50% isplaćuje se po završetku ukupne investicije.
- 4.2 Prihvatljivi administrativni troškovi (koji imaju veze sa tehničkom obradom projekta, poslovnim planom, inženjerima, arhitektima, itd.) mogu se tražiti kao nadoknada u skladu sa procentom rate.
- 4.3 Plaćanje se treba izvršiti na osnovu zahteva za plaćanje podnesenog od strane korisnika ARP-u. Autorizacija plaćanja biće izvršena na osnovu podnesene dokumentacije od strane korisnika i rezultata kontrole u skladu sa administrativnim uputstvima ARP-a. Svaka autorizacija za plaćanje može biti nevažeća u slučaju primećene nepravilnosti, tokom validnosti ugovora.

Član 5

Kontrola i praćenje projekta tokom validnosti ugovora

- 5.1 Korisnik je obavezan da pruži potpuni pristup svakoj kontroli izvršenoj od strane ARP-a u vezi sa izvršenim investicijama, uključujući i podatke o zaposlenima, računovodstvu i plaćenim taksama.
- 5.2 Ukoliko ARP primeti da finansirana javna investicija nije sprovedena u skladu sa njenom namenom, tehničkim planom projekta i poslovnim planom, ili je prodana ili iznajmljena, ARP ima pravo i obavezu da zahteva povraćaj nastalih troškova.
- 5.3 Korisnik je odgovoran za očuvanje ekonomske održivosti investicije i demonstraciju njene javne koristi.

Član 6 Aneksi

ugovora

- 6.1 Korisnik može tražiti da se izvrše modifikacije u ugovoru samo ukoliko ne menjaju prihvatljivost i rezultat projekta i samo tokom perioda sprovođenja. Međutim, ove modifikacije ne mogu imati retroaktivan efekat. Modifikacije mogu uticati na finansijski i tehnički aspekt samo ukoliko su usklađene sa merom, ukoliko ne menjaju glavni cilj projekta i ukoliko su ograničene na maksimalno 10% od ukupnih prihvatljivih troškova.
- 6.2 Ukupna javna podrška koja je odobrena na početku ne može biti povećana ni pod kojim okolnostima.
- 6.3 ARP može da odobri izmene/dopune ugovora na zahtev korisnika, čineći ih delom ugovora.
- 6.4 Prava i obaveze ugovora ne mogu se predati od strane korisnika trećoj strani bez nekog specifičnog sporazuma od strane ARP-a. U ovakvim slučajevima ARP ima obavezu da kontinuirano nadgleda održavanje kriterijuma podobnosti i selekcije.

Član 7 Prekid

ugovora

- 7.1 Samo u izuzetnim i dobro opravdanim okolnostima, uključujući uticaj „viših sila“, nakon razgovora između strana, ARP može odlučiti da prekine ugovor bez odobrenja korisnika i da vrati pruženu javnu podršku.
- 7.2. Strane mogu odlučiti o prekidu ugovora prema zajedničkom sporazumu, u ovom slučaju korisnik treba da vrati svu stečenu javnu podršku.
- 7.3 U slučaju primećivanja nekih nepravilnosti u izvršenju ugovora, uključujući slučajeve kada korisnik nije u stanju da izvrši plaćanje ili je bankrotirao, ili je primećeno da su podneseni dokumenti lažni/ istekli/ nepotpuni/ne izražavaju realnost, ARP mora prekinuti ugovor preko pismenog obaveštenja upućenog korisniku, bez odlaganja i bez ikakve druge formalnosti. U takvom slučaju korisnik mora da vrati svu dobijenu pomoć.
- 7.4 U bilo koje vreme, u slučaju bilo kakve sumnje, ARP može privremeno da suspenduje ugovor i plaćanja kao meru predostrožnosti do okončanja istrage, bez ikakvog obaveštenja.

Član 8 Viša

sila

- 8.1 U slučaju više sile, strana se oslobađa odgovornosti predviđenih ovim ugovorom.
- 8.2 Viša sila se definiše kao događaj koji je nepredvidiv i koji strana ne može sprečiti, a koji se dogodio nakon potpisivanja ugovora i tokom sprovođenja ugovora.
- 8.3 Višom silom se mogu smatrati nepogode kao što su zemljotresi, poplave, ratovi, revolucije, embargo itd.
- 8.4 Svaki slučaj više sile mora biti potvrđen i prihvaćen od strane ARP-a .

Član 9 Komunikacija između strana

- 9.1 Svaka razmena informacija u vezi ovog ugovora mora biti u pisanom obliku: direktno, putem e-maila ili faksom.
- 9.2 Verbalna obaveštenja se neće razmatrati ukoliko se ne dostave pisana obaveštenja kao što je navedeno u članu 9.1.

Predstavnik ARP-a

Ime i prezime

.....

Potpis

Datum / / /

Korisnik ili njegov pravni
zastupnik

Ime i prezime

.....

Potpis

Datum /_//

PROCEDURE JAVNE NABAVKE
(priložene uz ugovor Agencije za razvoj poljoprivrede sa korisnikom)

1. Opšte odredbe sprovodljive za sve vrste kupovine

- Svi ponuđači/učesnici moraju poštovati pravilo o poreklu - za više informacija videti odredbe i druge relevantne dodatke u Priručniku za podnosioc;
- Nijedan podgovarač ne može da uspostavi ugovorni odnos sa bilo kojim drugim podgovaračem i korisnikom;
- Proces nabavke treba da bude u skladu sa investicijama koje ispunjavaju kriterijume podobnosti utvrđene u okviru mera i smernica poslovnog plana, npr. u smislu povraćaja investicije, novčanog toka, itd.
- Procedure nabavke važe samo za prihvatljive investicije, jer za neprihvatljive investicije nije obavezno poštovanje procedura nabavke;
- Postoje 3 vrste procedura: direktne kupovine, kupovine sa najmanje 3 ponuda i izbor zasnovan na nabavci putem javnog oglasa (otvoreni tender);
- Procedura kupovine koja će se sprovesti zavisi od vrednosti kupovine; zabranjena je podela kupovina za istu vrstu robe, radova ili usluga u cilju izbegavanja primenjivih proceduralnih pravila za viši prag;
- Ponuđači ne smeju biti u sukobu interesa;
- U slučaju dostavljanja pogrešnih informacija koje je zatražio Korisnik ili u slučaju pružanja nepotpunih informacija, ponuđači će biti izuzeti od dodele ugovora;
- Poštovanje pravila nabavke je obavezan uslov za prihvatanje troškova. Stoga, datoteka prijave treba da sadrži dokumente o plaćanju koji dokazuju završetak procedura nabavke, videti Aneks 5.

2. Kriterijumi dodele ugovora:

Ugovori se dodeljuju na osnovu sledećih kriterijuma:

A. U slučaju snabdevanja robe, na osnovu najniže cene;

A. U slučaju građevinskog objekta (podrazumeva rezultat izgradnje ili građevinskog projekta koji je sam po sebi dovoljan da ispuni jednu ekonomsku ili tehničku funkciju i pokriva i izvršenje i projektovanje) - na osnovu najniže cene;

B. U slučaju usluga (studija ili tehnička pomoć) - na osnovu najniže cene;

3. Definicija sukoba interesa

- Postojanje veza između korisnika i snabdevača (rodbinske veze ili zajedničkih deoničari u kompanijama koje učestvuju na tenderu) ili između članova Komisije za procenu. Zajedničko vlasništvo (kao fizičko lice ili kao deoničar) dobavljača koji dostavljaju ponude.

4. Procedure kupovine:

4.1 Direktne kupovine do 10 000,00 evra.

Pravila:

- Korisnik može kupiti direktno na tržištu,
- Troškovi kupovine moraju poštovati pragove koji su postavljeni u Meri,
- Nema potrebe za potpisanim ugovorom između korisnika i

- dobavljača, osim u slučaju troškova savetovanja,
- Korisnik traži i dobija kopiju sertifikata o registraciji biznisa i kopiju sertifikata o fiskalnom broju ponuđača.

4.2 Izbor zasnovan na najmanje 3 ponuda počevši od vrednosti 10 000,01 evra do 60 000,00 evra.

Pravila:

- Kupovina se može izvršiti samo sa najmanje 3 ponude (kotacija cene);
  - Troškovi u okviru ponude moraju poštovati i pragove postavljene u okviru mera;
  - U svim slučajevima, treba potpisati ugovor između korisnika i dobavljača,
  - Pozivi za dostavljanje ponuda, tenderi i ugovori moraju biti u skladu sa odredbama predstavljenim u okviru tehničkog projekta i u okviru poslovnog plana.
  - Korisnik treba da dostavi poziv na dostavljanje ponuda, u skladu sa standardnim obrascem - vidi Aneks 1;
  - Snabdevači moraju prijaviti svoju ponudu u registru ulaza/izlaza.
  - Korisnik potpisuje Izjavu o poštovanju pravila o izbegavanju sukoba interesa - vidi Aneks 2.
  - Ponuđači moraju potpisati Izjavu o poštovanju poverljivosti - videti Aneks 3.
  - Korisnik odlučuje o dodeli ugovora ponuđačima na osnovu argumenata;
- Korisnik traži i dobija kopiju sertifikata o registraciji biznisa i kopiju sertifikata o fiskalnom broju ponuđača.

4.3 Nabavka putem javnog poziva za dostavljanje ponuda (javni tender) - u iznosu od 30.000,01 do 60.000,00 evra

Pravila:

- Sve odredbe iz tačke 4.2 moraju se poštovati;

Korisnik mora objaviti poziv za dostavljanje ponuda, najmanje putem nacionalnih dnevnih novina, međutim, ako je vrednost veća od 150.000 €, poziv za dostavljanje ponuda mora biti objavljen u međunarodnim medijima. Pored toga, korisnik ima pravo da direktno šalje poziv za dostavljanje ponuda potencijalnim dobavljačima u cilju i osiguranja veće konkurencije među ponuđačima, ali samo istog dana kada je raspisan poziv za dostavljanje ponuda;

- Poziv za dostavljanje ponuda treba da sadrži sve informacije iz Aneksa 1 ugovora;
- Rok za prijem ponuda mora biti najmanje 10 dana;
- Korisnik osniva komisiju za procenu; Ova komisija ima neparan broj članova, najmanje tri, sa svim tehničkim i administrativnim kapacitetima potrebnim za davanje validnog mišljenja o ponudama;
- Komisija za procenu treba da donese obrazloženu odluku o dodeli ugovora;
- Članovi komisije za procenu moraju potpisati izjavu o poverljivosti i neutralnosti - videti Aneks 4;

- Svi zahtevi za učešće i ponude koje ispunjavaju zahteve moraju biti procenjene i rangirani strane komisije za procenu na osnovu prethodno objavljenih kriterijuma izbora i dodele ugovora;
- Korisnik traži i dobija kopiju sertifikata o registraciji biznisa i kopiju sertifikata o fiskalnom broju ponuđača.

Aneks 1

Ime privatnog korisnika.....

Registracioni broj preduzeća ili lični identifikacioni

broj..... Fiskalni

broj.....

Adresa.....

Tel./ faks e-mail .....

Br ..... Datum .....

Za: Naziv preduzeća.....

Primljeno:

Br ..... Datum ___/___/_____

Ime i prezime: ..... Registracioni broj preduzeća.....

.....

Fiskalni broj.....

Potpis.....

Poziv za podnošenje ponude (Obrazac)

Poštovani,

(Ime dobitnika) pozivamo vas da dostavite svoju ponudu za (vrsta kupovine).....
..... za sprovođenje projekta sufinansiranog od strane MPŠRR-a u okviru
mere / pod-mere <kod i naziv mere/podmere > za potrebe projekta, (naziv projekta), koji će
biti sproveden u opštini <naziv opštine>.

Kriterijumi selekcije su..... (treba navesti prema vrsti ugovora
prikazanoj u tački 2 ovog dokumenta - Kriterijumi za određivanje cene);

Ugovor će se odnositi na kupovinu..... za realizaciju
navedenog projekta;

Vrsta ugovora: kupovina <usluge robe/ građevinski radovi>;

Zadnji rok za podnošenje ponuda: <datum>, <sati>.

Adresa na kojoj se dostavlja ponuda .....

Datum i vreme početka procene ..... Maksimalna vrednost
kupovine..... U prilogu možete naći količine, tehničke
specifikacije / referene za traženu ponudu (priložiti kako je predstavljeno u okviru tehničkog
projekta i, ako je primenjivo, u okviru poslovnog plana).

Očekujemo vašu ponudu do određenog roka i na gore navedenoj adresi.

<ime i prezime pravnog predstavnika dobitnika>

Potpis, mesto, datum

Aneks 2

Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa

Ja, dole potpisani ....., kao pravni predstavnik projekta, izjavljujem pod pretnjom sankcija važećih zakona, da:

1. Ne postoje veze (srodne ili zajedničke investicije) između korisnika (ili partnera korisnika) i ponuđača (ili partnera ponuđača) koji dostavljaju ponude;
2. Ne postoji zajedničko vlasništvo (kao pojedinci ili kao akcionar) među ponuđačima od kojih su primljene ponude.

Ime i prezime pravnog zastupnika

Potpis _____

Datum ___/___/_____

Aneks 3

Izjava o pouzdanosti ponuđača

Ja, dolepotpisani, kao pravni zastupnik projekta, izjavljujem uz punu odgovornost pod pretnjom sankcija zakona i važećih propisa da nisam u jednoj od dole navedenih situacija

:

- stečaj ili likvidacija, poslovi kojima upravljaju sudovi, sklopljen ugovor sa poveriocima, obustavljene poslovne aktivnosti, predmet pravnog postupka u vezi sa tim stvarima, ili u bilo kojoj sličnoj situaciji koja proizlazi iz sličnih postupaka predviđenih nacionalnim zakonodavstvom ili propisima;
- osuđivan za kršenje profesionalnog ponašanja kroz suđenje res judicata, dokazana krivica za ozbiljno kršenje profesionalnog ponašanja koje je dokazano na bilo koji način , što utiče na dodelu;
- neispunjavanje obaveza koje se odnose na plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje ili plaćanje poreza, u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj sam određen i u zemlji korisnika;
- nisam predmet suđenja res judicata za prevaru, korupciju, učešće u kriminalnoj organizaciji ili bilo koju drugu ilegalnu aktivnost koja šteti finansijskim interesima Kosova;
- predmet finansijske administrativne kazne koju je izreko ARP , odgovoran za subvencije i grantove za poljoprivredu i ruralni razvoj na Kosovu.
  - proglašen neprihvatljivim za Evropsku komisiju.

Ime i prezime pravnog zastupnika

Datum __/__/____

Potpis _____

Aneks 4

Izjava o poverljivosti

Izjava o poverljivosti i neutralnosti

Ja, dole potpisani, član komisije za procenu kupovine.....,
prema primenjenoj proceduri <na osnovu najmanje 3 ponude ili izbor na osnovu otvorenog
tendera za nabavke, organizovanoj od strane <ime korisnika>,>

Izjavljujem pod punom odgovornošću, i pretnjom sankcijama prema zakonu i propisima koji su
na snazi, kao što sledi:

- a) Nemam rođake ili deonice ili poslovne partnere među ponuđačima i komisiji za procenu;
- b) Nisam član nijednog odbora, tela za donošenje odluka ili supervizor ponuđača;
- c) Nemam interesa koji bi mogao uticati na moju neutralnost prilikom ocenjivanja ponuda.

Takođe, u potpunosti ću se uključiti u čuvanje poverljivosti sadržaja ponude i aktivnosti komisije
za procenu, ako te informacije mogu uticati na zakonska prava, imovinu ponuđača ili njihovu
poslovnu tajnu.

Ime i prezime pravnog zastupnika

Datum ____/____/____

Potpis _____

Aneks 5
Ugovora

Dokumente koji se podnose zajedno sa Zahtevom za plaćanje, zavisno od postupka nabavke.

Br. dokumenta	Vrednost tendera		
	Do 10 000 evra	10 000 – 60 000 evra	Više od 60 000 evra
Vrsta nabavke	a. Roba b. Građevina c. Usluge ☐	a. Roba ☐ b. Građevina ☐ c. Usluge ☐	a. Roba b. Građevina c. Usluge ☐
1	Izjava ☐		Kopija saopštenja objavljena u štampi / novinama ☐
2		Najmanje tri poziva u pisanoj formi, potpisanih od strane ponuđača u Aneksu 1	Popunjene pismene pozivnice, potpisane od strane ponuđača iz Aneksa 1 - nije obavezan - ako je to slučaj / odlučuje korisnik granta
3		Kopije potvrde o registraciji preduzeća svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)	Kopije potvrde o registraciji preduzeća svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)
4		Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)	Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)
5		Prihvaćene ponude (najmanje 3)	Prihvaćene ponude (najmanje 3)
6			Odluka o osnivanju komisije za procenu
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)
8		Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Aneksa 3)	Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Aneksa 3)

9			Izjava o poverljivosti i neutralnosti (Aneks 4)
10		Izveštaj o dodeli tendera	Izveštaj o dodeli tendera
11		Potpisan ugovor sa određenim ponuđačem	Potpisan ugovor sa određenim ponuđačem

* Vrednost i kompletnost dokumenata odnosi se na jednu ili više kupovina - u zavisnosti od vrste kupovine (specifične za usluge, robu ili izgradnju), svaka kupovina se može odnositi na jednu ili više plaćenih faktura.

ANEKS br. 4 LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

LISTA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA ZA MERU 103	
<i>Investicije u preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda</i>	
Kod troškova	Prihvatljivi trošak za
	Troškovi hardvera i softvera (potrebni za upravljanje proizvodnim procesima) su prihvatljivi na osnovu troškova prikazanih na Listi prihvatljivih troškova
(103.1)	SEKTOR MLEKA
(103.1.1)	IZGRADNJA
103.1.1.1	<p>Izgradnja, obnova i proširenje objekata za: mleko i mlečne proizvode, objekte za primanje sirovina, termičku obradu, hlađenje i skladištenje gotovih proizvoda, pakovanje i skladištenje ambalaže i aditiva (dodataka),</p> <p>Laboratorijski i sanitarni čvorovi, interna putna mreža,</p> <p>Prostorije za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, energetske objekti, izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodnih sistema (uključujući bunare), gas, električnu energiju (uključujući generator) i kanalizaciju, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.</p>
103.1.1.2	<p>Ulaganje u opremu za proizvodnju obnovljive energije za potrebe preduzeća. solarne fotonaponske instalacije,</p> <p>- hidroelektrane, vetroelektrane, -</p> <p>-postrojenja za biomasu itd. uključujući i povezivanje sa postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije u distributivnoj mreži. Postavljanje ograda, izgradnja puteva i parkinga u okviru farme.</p>
(103.1.2)	Oprema
103.1.2.1	Oprema za prikupljanje i skladištenje mleka u otkupnim centrima kao i odgovarajuća merna aparatura.

103.1.2.2	Specijalizovana vozila za transport sirovina zajedno sa odgovarajućom opremom (oprema za uzorkovanje i kontrolu kvaliteta) Specijalizovana vozila za transport gotovih proizvoda
103.1.2.3	Oprema za prikupljanje uzoraka, prihvatanje, preradu, punjenje i pakovanje mleka i mlečnih proizvoda
103.1.2.4	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju higijenske opreme , instalacija CIP (čišćenje) sistema
103.1.2.5	Oprema za manipulaciju i skladištenje mlečnih proizvoda
103.1.2.6	Oprema za posmatranje, merenje i upravljanje procesima proizvodnje i skladištenja (sa MONTAŽOM).
103.1.2.7	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta (HACCP, ISO 22000), usluge za uspostavljanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). Savetodavne usluge za sprovođenje HACCP sistema bezbednosti sistem u bezbjednost HACCP-a.
103.1.2.8	Oprema za tretman i transport otpada i otpadnog materijala za pakovanje na nivou objekta
103.1.2.9	Oprema za čišćenje i filtriranje vode .
103.1.2.10	Oprema za održavanje mikroklimatskih uslova u proizvodnim i skladišnim prostorijama uključujući klima uređaje - propis : grejanje / hlađenje, sušenje / vlažnost vazduha)
103.1.2.11	Higijenska oprema za pranje i sušenje ruku u toaletima (uključujući tuševе), garderober i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.1.2.12	Oprema laboratorija
103.1.2.13	Izgradnja ograde, puteva i parkinga unutar farme
(103.2)	SEKTOR MESA
(103.2.1)	<i>Izgradnja</i>
103.2.1.1	<i>Obrada mesa</i> Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za proizvodnju mesa. Prostor za obradu mlevenog mesa, priprema, prijem i skladištenje mesa, proizvodni pogoni, uključujući prostorije sa posebnim mikroklimatskim uslovima za proizvodnju, prostor za pakovanje, prostor za skladištenje gotovih proizvoda, skladišni prostor za začine, aditive i druge alate potrebne za proizvodnju, ambalažni prostor skladišnog prostora; skladišni prostor za skladištenje i čuvanje reagensa za čišćenje, pranje i dezinfekciju; prostor za sakupljanje nusproizvoda od životinja koji nisu za ljudsku potrošnju, prostor za instalaciju sistema za ventilaciju, hlađenje i grejanje, izgradnja i/ili renoviranje vodovodnih sistema (uključujući bunare), gas, struju (uključujući generator) i kanalizaciju, uključujući objekte za prečišćavanje otpadnih voda. Laboratorijski prostor, sanitarni čvor itd.

103.2.1.2	Izgradnja pokrivena oblasti ili prostorije za odlaganje životinja
103.2.1.3	Izgradnja postrojenja za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila za žive životinje
103.2.1.4	Izgradnja objekata za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarne elektrane, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu i sl., uključujući priključak na distributivnu mrežu obnovljivih izvora energije
(103.2.2)	Oprema
103.2.2.1	Oprema za preuzimanje životinja sa rampe
103.2.2.2	Oprema za prijem sirovina
103.2.2.3	Sistem za transport mesa
103.2.2.4	Oprema za preradu mesa
103.2.2.5	Aparat za određivanje mišićnog tkiva mesa
103.2.2.6	Oprema za prikupljanje, prihvatanje, skladištenje (hladnjača), uklanjanje i obrada nusproizvoda životinja nepredviđenih za ljudsku potrošnju i obrada otpadaka iz klanice.
103.2.2.7	Oprema za sakupljanje životinjskog otpada
103.2.2.8	Oprema za obradu i pakovanje jestivih proizvoda
103.2.2.9	Oprema za pražnjenje i čišćenje želuca, mehura i creva
103.2.2.10	Oprema za rezanje, obradu, pakovanje i etiketiranje
103.2.2.11	Oprema za obradu i skladištenje masti
103.2.2.12	Oprema za hlađenje i/ili zamrzavanje proizvoda i konačnog proizvoda, uključujući aparate za merenje
103.2.2.13	Oprema za proizvodnju mlevenog mesa, priprema mesa, mehanička podela mesa i proizvoda od mesa.
103.2.2.14	Oprema za prihvatanje, tretman, konzervaciju i transport konačnog proizvoda do prodajnih centara
103.2.2.15	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila
103.2.2.16	Oprema za vršenje kontrole životinja od strane veterinara

103.2.2.17	Oprema laboratorija sa izuzetkom opreme od stakla.
103.2.2.18	Oprema za praćenje, merenje i upravljanje procesima proizvodnje i skladištenja (sa montažom)
103.2.2.19	Oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
103.2.2.20	Oprema za detekciju metala i/ili drugih fizičkih rizika
103.2.2.21	Oprema za osiguranje specifičnih mikroklimatskih uslova u proizvodnom i/ili skladišnom prostoru (uključujući klimatizaciju, grejanje/hlađenje, sušenje/vlažnost vazduha)
103.2.2.22	WC i tuševi i toaleti (uključujući tuševe), garderober i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.2.2.23	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha i razređivač
103.2.2.24	Oprema za postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije
103.2.2.25	Oprema za poboljšanje i kontrolu kvaliteta proizvoda (HACCP, ISO 22000), usluge za podizanje bezbednosti hrane (HACCP, ISO22000). Usluge savetovanja za primenu sistema bezbednosti HACCP-a.
(103.3)	SEKTOR ZA PRERADU VOĆA I POVRĆA
(103.3.1)	<i>Izgradnja</i>
103.3.1.1	Izgradnja, renoviranje i proširenje objekata za obradu i sakupljanje. Prijem sirovina, pranje / čišćenje, sortiranje, tretman, skladištenje, sušenje, smrznuti plodovi, analiza gotovih proizvoda, interna mreža puteva u objektu, skladištenje materijala za pakovanje, aditiva i finalnih proizvoda, prostor za sistem ventilacije, hlađenja i grejanja energetski objekti; izgradnja i/ili rekonstrukcija vodovodnih sistema (uključujući bunare), gas, električna energija (uključujući generator) i kanalizacija, uključujući postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
103.3.1.2	Izgradnja objekata za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarne elektrane, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu i sl., uključujući priključak na distributivnu mrežu obnovljivih izvora energije).
103.3.1.3	Izgradnja ograde, puteva i parkinga unutar farme.
(103.3.2)	<i>Oprema</i>
103.3.2.1	Oprema za pranje i/ ili sušenje, čišćenje i klasifikaciju
103.3.2.2	Oprema i mašine za obradu, pakovanje, etiketiranje i privremeno skladištenje

103.3.2.3	Oprema za pasterizaciju / sterilizacija
103.4.2.4	Oprema za hlađenje i smrzavanje
103.3.2.5	Oprema za veštačku ventilaciju, klimatizaciju, hlađenje i grejanje za proizvodne i skladišne objekte
103.3.2.6	Oprema i mašine za tretman otpadnih voda i otpada
103.3.2.7	Oprema i mašine za sistem grejanja
103.3.2.8	Oprema za transport voća i povrća (kontejneri, plastični sanduci ili drvo određene veličine)
103.3.2.9	Mašine za transport voća i povrća u prostorijama objekta
103.3.2.10	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda - kanalizacija, prevencija zagađenje vazduha
103.3.2.11	WC i tuševi i toaleti (uključujući tuševne), garderober i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.3.2.12	Linija za punjenje, oprema za etiketiranje i druga specijalizovana oprema.
103.3.2.13	Laboratorijska oprema
103.3.2.14	Oprema za detekciju stakla i metala i / ili drugih fizičkih rizika
103.3.2.15	Oprema za čuvanje sirovine i konačnih proizvoda
103.3.2.16	Oprema postrojenja za upotrebu izvora obnovljive energije
103.3.2.17	Investicije za primenu standarda upravljanja u kvaliteta (HACCP, ISO 22000)
103.3.2.18	Oprema za čišćenje i filtriranje vode .
(103.4)	SEKTOR VINA
(103.4.1)	Izgradnja
103.4.1.1	Izgradnja, obnova i proširenje objekta za proizvodnju vina, prateći prostor u procesu proizvodnje. Izgradnja objekata za korišćenje obnovljivih izvora energije (solarne elektrane, hidroelektrane, vetroelektrane, postrojenja na biomasu, itd.), uključujući i povezivanje za korišćenje obnovljivih izvora energije na distributivnu mrežu.
103.4.1.2	Izgradnja i / ili renoviranje objekata za upravljanje otpadom
103.4.1.3	Izgradnja ograde, puteva i parkingana na nivou farme.
(103.4.2)	Oprema

103.4.2.1	Oprema i mašine za preradu grožđa
103.4.2.2	Oprema i mašine za vino i širu
103.4.2.3	Oprema za držanje vina uključujući i pumpe i potrebne rezervoare
103.4.2.4.	Proizvodna linija za punjenje vina adekvatnom opremom, uključujući opremu i mašinu za flaširanje i dezinfekciju..
103.4.2.5	Cisterne i cevovodi od inoksa
103.4.2.6	Oprema za transport unutar vinograda prema proizvodima (palete za boce, kontejneri ...)
103.4.2.7	WC i tuševi i toaleti (uključujući tuševe), garderober i oprema za čišćenje, pranje i dezinfekciju odeće i obuće
103.4.2.8	Oprema za fizički, hemijski i biološki tretman otpadnih voda
103.4.2.9	Oprema za veštačku ventilaciju , hlađenje i grejanje u objektima za obradu i skladištenje.
103.4.2.10	Oprema za fizičku i hemijski analizu vina i drugih jakih alkoholnih pića
103.4.2.11	Investicije za primenu standarda za upravljanje kvalitetom (HACCP, ISO 22000)
103.4.2.12	Oprema postrojenje za upotrebu izvora obnovljive energije
103.4.2.13	Oprema za korišćenje sazrevanja grožđa
103.4.2.14	CIP sistem za čišćenje

LISTA RADOVA PRIHVATLJIVIH ZA MERU 103	
103.A1	Radovi koji se odnose na demoliranje - rušenje <ul style="list-style-type: none"> - rušenje postojeće zgrade - transport materijala do najbližih deponija Pomoćni radovi
103.A1.1	Zemljani radovi <ul style="list-style-type: none"> - iskop površinskog sloja - kopanje - iskop temelja - izgradnja nasipa - podizanje i jačanje osnove - transport iskopanog materijala Pomoćni radovi
103.A1.2	Betonski radovi <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja osnove od betona - postavljanje neophodne konstrukcije - postavljanje armature

	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja betonskog poda i cementni nasipi - betonski radovi, uređivanje terena, pristupni put/ putna veza - postavljanje potrebnih prefabrikovanih elemenata - sistemi kanala - pomoćne aktivnosti
103.A1.3	<p>Zidanje blokom/opekom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje - horizontalna i vertikalna izolacija objekta - malterisanje plafona i zidova na zgradi - izgradnja ograde, uređivanje terena, putevi / putna veza - postavljanje montažnih elemenata - izgradnja malih elemenata unutar postrojenja (dimnjak, sistem ventilacije itd) - pomoćni radovi
103.A1.4	<p>Drveni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja svih elemenata koji se povezuju sa novim objektom ili adaptacija starog objekta - uspostavljanje struktura od drva (osnova, grede i krovne konstrukcije) - izgradnja od drveta kao sto je pod, sređivanje prostora, putne ograde - postavljanje malih struktura od drveta - pomoćni radovi
103.A1.5	<p>Izolacija i fasada</p> <ul style="list-style-type: none"> - izolacija - fasada - postavljanje montažnih elemenata <p>Pomoćni radovi</p>
103.A1.6	<p>Krovni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljanje krovne konstrukcije - pokrivanje krova / postavljanje crepova / limenih ploča i drugih materijala. - pomoćni radovi
103.A1.7	<p>Limarski radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja oluka - izgradnja sistema za atmosfersku kanalizaciju - snegobrani <p>Pomoćni radovi</p>
103.A1.8	<p>Keramički radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema osnove za postavljanje keramičkih pločica - postavljanje keramičkih pločica - završni radovi nakon postavljanja keramičkih pločica <p>Pomoćni radovi</p>
103.A1.9	<p>Drveni radovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja prozora, vrata, ograda od drveta, stepenice itd - izgradnja unutrašnjih i spoljnih drvenih elemenata - pomoćni radovi
103.A1.10	<p>Radovi za izgradnju sprata</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvaranje osnove za izgradnju sprata - izgradnja sprata - završne aktivnosti

103.A1.11	Poslovi farbanja pomoćni radovi/ krećenje <ul style="list-style-type: none"> - Krećenje plafona i zidova - Farbanje površina od drveta i metala - pomoćni radovi
103.A1.12	Metalni radovi <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja metalnih elemenata - postavljanje metalnih konstrukcija - postavljanje ograde (balkon, stepenice itd) i ograde oko postrojenja - postavljanje prefabrikovani metalnih elemenata Pomoćni radovi
103.A1.13	Kameni radovi <ul style="list-style-type: none"> - Zidanje sa kamenom - Pokrivanje kamenom/slojevi od kamena - zidane ograde, uređivanje okruženja, staza/put od kamena /putna veza - Postavljanje montažnih elementa Pomoćni radovi
103.A1.14	Tehničke instalacije <ul style="list-style-type: none"> - instalacija dovoda električne energije - instalacija dovoda gasa - postavljanje spoljne i unutrašnje električne energije - postavljanje sistema drenaže - instalacija sistema vodovoda, postavljanje rezervoara itd. Postavljanje unutrašnjeg i spoljnog sistema kanalizacije povezanim sa sekundarnim sistemom kanalizacije ili kanalizacionom-septičkom jamom, <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja septičke jame - instalacija unutrašnje sanitarne opreme - instalacija sistema za grejanje, ventilaciju, čišćenje vazduha i vode (sistemi za grejanje i hlađenje), - instalacija oprema za tretman vode i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda - pomoćne djelatnosti
103.A1.15	druge aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja parkirališta - rad na putnoj mreži - uređivanje okoline (isključujući ukrasne biljke) drugi pomoćni radovi
103.A2	- lista prihvatljivih troškova za instalaciju opreme
103.A2.1	instalacija opreme i primljene mašinerije
103.A2.2	instalacija oprema za proizvodnju obnovljive energije (vetroenergija, sunčeva energija, geotermalna, bio- gas itd)
103.A2.3	instalacija računarske opreme i softverskih programa uključujući i senzore
103.B	OPŠTI TROŠKOVI MERE 103
103.B1	Lista ukupnih troškova za pripremu poslovnog plana
103.B.1.1	Administrativni troškovi, nastali i potpisivanja ugovora, su prihvatljivi samo ako je projekat odabran i ugovoren sa Agencijom za poljoprivredni razvoj.

103.B1.2	Drugi troškovi povezani sa projektom, kao što su: troškovi arhitekta, inženjera i troškovi preliminarnih studija takođe i troškovi dokumenata i relevantnih dozvola su prihvatljivi do 7% od prihvatljivih troškova ali ne više od 15.000 evra, dok su troškovi za pripremu plana poslovanja prihvatljivi do 3% od prihvatljivih troškova za projekat, ali ne više od 5.000 evra;
103.B2	<i>Opšti troškovi za usluge (zanatski radovi)</i>
103.B2.1	Plaćanja za pružene usluge graditelja na osnovu liste tržišnih cena.
103.B3	<i>Troškovi publiciteta i informacije o nivou projekta</i>
103.B3.1	Prihvatljivi troškovi marketinga za sve podmere mere 103 su: priprema i štampanje kataloga, letaka, brošura, postera, itd. promocija proizvoda, ali ne i za njihovu distribuciju. Takođe, prihvatljivi troškovi marketinga su proizvodnja promotivnih audio i video spotova, ali ne i njihova medijska distribucija; Maksimalni prihvatljivi troškovi marketinga su ograničeni na 5% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 10.000 €;

ANEKS br. 5 MINIMALNI NACIONALNI STANDARDI

Sledeći Aneks predstavlja listu nacionalnih minimalnih standarda za mere koje su sastavni deo PRPR-a na Kosovu.

Sigurnost i kvalitet hrane

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Sektor mleka	Zakon Br. 03/L-016 o hrani		
	Uredba Br. 10/2011 o zvaničnim kontrolama koje se sprovode za verifikaciju usklađenosti sa zakonima o hrani, hrani za životinje i pravilima za zdravlje i dobrobit životinja	Poslovni prehrambeni subjekti koji se bave neprehrambenim namirnicama i mali operateri koji direktno snabdevaju potrošače moraju se registrovati kod nadležnog tela (Agencija za hranu i veterinarstvo). Poslovni prehrambeni subjekti koji se bave hranom životinjskog porekla, kao što su klanice, fabrike za preradu mesa, mlekare i hladnjače, trebaju biti predmet odobrenja.	Agencija za hranu i veterinarstvo
	Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe		

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Sigurnost hrane, higijena i ishrana životinja	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe</p> <p>Uredba Br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni prehrambenih proizvoda životinjskog porekla</p> <p>Uredba Br. 27/2012 o mikrobiološkim kriterijumima prehrambene robe</p>	<p>Poslovni subjekti za hranu i piće (OBU) namenjenju ljudima i životinjama, pored Zakona o hrani, moraju poštovati pravila navedena u navedenim propisima. Postoje privremene odredbe koje daju operaterima vreme da unaprede svoje strukture i funkcionalnost (npr. usklađenost sa načelima HACCP-a do kraja 2013.). Godišnji zvanični plan kontrole i uzorkovanja je plan zasnovan na riziku da operateri moraju poštovati mikrobiološke kriterijume za proizvode koji se mogu prodavati i kriterijuma sigurnosti hrane tokom proizvodnih faza..</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Sledljivost (<i>Traceability</i>)	<p>Zakon Br. 03/L-016 o hrani</p>	<p>Na osnovu zakona o hrani, OBU su obavezni da primenjuju načelo sledljivosti u svim fazama proizvodnje.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Označavanje ljudske hrane i hrane za životinje	<p>Zakon Br. 04/L-121 o zaštiti potrošača</p> <p>A. U. 12/2005 za etiketiranje prehrambene robe</p>	<p>Zahtevi za obeležavanje su navedeni u Administrativnom uputstvu 12/2005 o označavanju namirnica na osnovu Direktive 2000/13 / EC. Svi proizvodi moraju biti označeni prema ovom AU-u kao i da sadrže važne informacije za obaveštavanje klijenata.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo Ministarstvo industrije i trgovine</p>
Zaštita životne sredine			

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Sigurna proizvodnja mleka i mesa na farmama	<p>A. U. MA 20/2006 <i>o kriterijumima higijene svežeg mleka</i></p> <p>Zakon o veterinarstvu 21/2004</p>	<p>Pored kriterijuma za sveže mleko koji određuju parametre koje treba da sumiraju poljoprivrednici, Zakon o veterinarstvu određuje pravila za primarne proizvođače u pogledu sigurnosti proizvoda u smislu bolesti životinja na stočnim farmama..</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Prerada i sakupljanje mleka	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe</p> <p>Uredba Br. 12/2011 o održavanju specifičnih pravila o higijeni robe životinjskog porekla</p> <p>Uredba Br. 27/2012 o mikrobiološkim kriterijumima prehrambene robe</p> <p>U.A. MA 20/2006 <i>o kriterijumima svežeg mleka</i></p>	<p>Mlekare se moraju pridržavati propisa o higijeni svojih proizvoda, objekata i praksi sigurne proizvodnje mlečnih proizvoda.</p> <p>Uredba predviđa da OBU treba da poštuje načela HACCP iz 2013. godine.</p> <p>Postoji administrativno uputstvo koje postavlja kriterijume za sveže mleko koje treba ispuniti pre nego što preradivači mogu dalje obraditi mleko.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Prerada mesa			<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Sektori i			<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Odobrenje za prerađivače mesa	<p>Zakon Br. 03/L-016 o hrani Uredba Br. 10/2011 o zvaničnim kontrolama koje se sprovode za verifikaciju usklađenosti sa zakonima o hrani, hrani za životinje i pravilima za zdravlje i dobrobit životinja Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe A. U.MA 01/2006 o odobrenju klanica i objekta za preradu mesa i njihovih inspekcija</p>	<p>Na osnovu deklarisanih akata, klanice i pogoni za preradu mesa treba da budu odobreni za rad. Oni moraju ispunjavati higijenske zahteve u svojim objektima, aktivnostima i zahtevima vezanim za sirovinu.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Kvalitet i sigurnost hrane	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehranbene robe</p> <p>Uredba Br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni robe životinjskog porekla</p> <p>Uredba Br. 13/2011 o određivanju specifičnih pravila o organizovanju službenih kontrola proizvoda životinjskog porekla za ljudsku potrošnju</p>	<p>Ova uredba određuje minimalne zahteve koje proizvođači mesa moraju ispuniti da bi plasirali svoje proizvode na tržište.</p> <p>Ne postoje opšte i posebne odredbe o proizvodnim procesima i samokontroli, zvanične kontrole koje treba da potvrde usklađenost su navedene u Uredbi 13/2011.</p>	
Prezentacija i upotreba HACCP	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehranbene robe</p>	<p>Ova uredba definiše, OBU-ovi bi trebali raditi prema HACCP načelima od 2013. godine.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Sanitarna kontrola	<p>Uredba Br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni robe životinjskog porekla</p> <p>A. U.MA 01/2006 o odobrenju klanica i objekta za preradu mesa i njihova inspekcija</p> <p>Uredba Br. 13/2011 o određivanju specifičnih pravila o organizovanju službenih kontrola proizvođa životinjskog porekla za ljudsku potrošnju</p>	<p>Minimalni kriterijumi za sanitarne objekte utvrđeni su u nekoliko propisa. Sanitarni i higijenski uslovi su obavezni za OBU u toku procesa odobravanja i registracije na početku, kao i u svim drugim fazama proizvodnje. Provera usklađenosti je odgovornost inspektora Agencije za hranu i veterinu.</p>	
Upravljanje otpadom i međuproizvodima	<p>Zakon Br. 04/L-060 o otpadu, Nacrt pravila za međuproizvode</p>	<p>Opšta pravila za otpad definisana su ovim zakonom. Posebna pravila za stočne proizvode će se odrediti u skladu sa <i>Uredbom (EZ) 1069/2009</i> koja je u postupku izrade nacrta.</p>	<p>Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
Oprema za klanje, preradu hrane i održavanje	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehranbene robe</p>	<p>Uredba br. 12/2011 definiše posebne zahteve za OBU za klanje različitih vrsta, postupke klanja, opremu i celokupan lanac sigurnosti hrane</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
	<p>Uredba Br. 12/2011 o određivanju specifičnih pravila o higijeni robe životinjskog porekla</p> <p>Uredba Br. 13/2011 o određivanju specifičnih pravila o organizovanju službenih kontrola proizvoda životinjskog porekla za ljudsku potrošnju</p>	<p>što se tiče proizvoda životinjskog porekla. Definiše OBU-ove zadatke i odgovornosti za informisanje i praćenje lanca ishrane.</p>	
Prezentacija i upotreba HACCP	<p>Uredba Br. 11/2011 o higijeni prehrambene robe</p>	<p>Ova uredba definiše; OBU-ovi bi trebali raditi prema HACCP načelima do kraja 2013. godine.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Zdravlje i dobrobit životinja

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Identifikacija i registracija životinja	<p>Zakon br. 21/2004 <i>Zakon o veterinarstvu</i></p>		

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
(krave, ovce, koze)	A.U. Br. 12/2012 o Identifikaciji i registraciji životinja	Svrha ovog administrativnog uputstva je da odredi pravo mesto za proizvodnje životinjskog porekla i njihovo kretanje unutar i van Republike Kosovo, uslove i kriterijume za goveda, ovce, koze, svinje i konje.	Agencija za hranu i veterinarstvo
Zaštita životinja tokom transporta i klanja	Zakona Br. 21/2004 Zakon o veterinarstvu i Zakon Br. 02/L-10 o dobrobiti životinja AU Br. 17/2005 o transportu životinja unutar Republike Kosovo AU 24/2006 o klanju životinja	Aktualno administrativno uputstvo određuje promet svih kategorija stoke na teritoriji Kosova. Ovim administrativnim uputstvom utvrđuju se uslovi za klanje životinja namenjenih za klanje, kao i za vreme izumiranja, paljenja, omamijavanja, ubijanja i klanja, u uslovi objekata za klanje, njihov pregleda i pregled životinja i objekata, te metoda klanja .	Agencija za hranu i veterinarstvo
Uslovi za zaštitu životinja koje se čuvaju u svrhe farme	Zakon Br. 02/L-10 Zakon o dobrobiti životinja		

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
	<p>AU 19/2006 <i>O stavljanju životinja u karantin</i></p>	<p>Svrha ovog Administrativnog uputstva je da reguliše pitanja vezana za karantin živih životinja koje se uvoze u Republiku Kosovo.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
----------------------------	--	---	---

	<p>Bolesti životinja</p>	<p>Zakon Br. 21/2004 o veterinarstvu, Administrativno uputstvo za prevenciju, borbu i iskorenjivanje prenosnih bolesti: Besnilo Br. 10/2005; Sapi 14/2005; Avian Flu 24/2005; FMD 27/2006; Bluetongue 28/2006; CFS 33/2006; TSE 34/2006; TB, bruceloza leukoza kod goveđa 26/2007; B. melitensis (ovce, koze i svinje) 07/2008; Anthrak 06/2008; oboljenje pčela 15/2008; Salmonela kod živine 32/2008;</p>	<p>Sva ova administrativna uputstva su u skladu sa prevencijom, borbom i iskorenjivanjem zaraznih bolesti u Republici Kosovo.</p>	<p>Agencija za hranu i veterinarstvo</p>
--	--------------------------	--	---	--

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zdravlje radnika, higijena i blagostanje	Zakon Br. 04/L-161 o sigurnosti i zdravlju radnika	Svrha ovog zakona je da odredi mere za poboljšanje nivoa bezbednosti i zdravlja zaposlenih, takođe sadrži opšta načela za sprečavanje profesionalnih opasnosti, eliminisanje faktora rizika i nesreća, informisanje, konsultacije, učešće u poboljšanju nivoa bezbednosti i zdravlja na radu.	Inspektorat rada MRSB
Zaštita životne sredine			

Zaštita životne sredine

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zaštita površinske vode	Zakon Br. 04/L-147 o vodama Kosova	Zabranjeno je izvoditi sve radove koji uzrokuju promenu stanja vode. Intervencije u cilju poboljšanja, rehabilitacije i održavanja dobrog stanja voda se sprovode u skladu sa planovima upravljanja rečnim slivom.	Inspekcija vode MŽSPP

Tema (oblast standarda)	Pravni okvir Kosova (relevantno zakonodavstvo)	Nacionalni minimalni standardi (kratak opis zahteva i standarda)	Tehnički organi (odgovorni za sprovođenje)
Zaštita zemlje	Zakon Br. 02/L-26 <i>o poljoprivrednom zemljištu</i>	Vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta dužan je da koristi poljoprivredno zemljište na način koji odgovara prirodnim svojstvima zemljišta, ne umanjujući njegovu vrednost i primenom odgovarajućih agrotehničkih mera.	Inspekcija za poljoprivredu MPŠRR
Zaštita vazduha	Zakon Br. 2004/30 <i>o zaštiti vazduha od zagađenja</i>	Svako preduzeće mora da održava kvalitet vazduha, štiti ga od zagađenja prouzrokovanog tokom aktivnosti na teritoriji Republike Kosovo.	Kosovska Agencija za zaštitu životne sredine MMPH
Očuvanje prirodnih staništa	Zakon Br. 03/L-233 <i>o zaštiti prirode</i>	Vlasnici i legitimni korisnici prirodnih dobara dužni su da omoguće predstavnicima organa vršenja upravnih i / ili stručnih poslova zaštite prirode - u daljem tekstu: nadležni organi - i lica koja oni ovlašćuju mogu da posete takve subjekte i prate ih u svrhu istraživanja, prikupljanja stručnih podataka i nadzora nad sprovođenjem mera i uslova postavljenih za zaštitu prirode, kao i za zaštićene prirodne vrednosti.	MMPH

ANEKS BR. 6 ZAHTEV ZA ISPLATU

Republika e Kosovës Republika Kosovo -
Republic of Kosovo Qeveria - Vlada -
Government

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development

ZAHTEV ZA ISPLATU-
2020/2021

MERA 103 podmera 103. _____

I. Podaci o podnosiocu zahteva	_____
	_____
	_____
	(naziv preduzeća)
	Region:
	Opština:
	Mesto stanovanja:
	Adresa:
Telefon:	
E-mail:	
veb stranica:	

II. Naziv projekta

.....

.....

.....

.....

.....

X. Izjava	
<p>Potpisivanjem ovog zahteva za plaćanje izjavljujem:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Svi podaci i dokumenti koje sam podneo sa ovim zahtevom za plaćanje su istiniti. 2) Investicije uključene u zahtev za isplatu su stvarno izvršene. 3) Troškovi za koje tražim plaćanje navedeni navedeni su u Tabeli troškova ovog zahteva. Nisam dobio nikakvu drugu javnu finansijsku podršku za iste investicije. 4) Nemam zaostalih dugovanja prema javnim institucijama. 5) Slažem se da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja objavi sledeće informacije o projektu - ime korisnika, lokaciju investicije, iznos podrške i ukupan iznos troškova. Svi računi su plaćeni i cene su realne. 6) U potpunosti sam poštovao procedure nabavke kao što je opisano u aneksu ugovora koji sam potpisao sa ARP. 7) Svestan sam da je prikazivanje neistinitih podataka kažnjivo primenjivim zakonima. 	
XI. Datum / Potpis	
<p>Dan – mesec – godina</p> <p>...../...../.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>(Ime, prezime i potpis)</p> <p>(Pečat za pravne subjekte)</p>

Napomena: Korisnik popunjava samo polja bele boje

PRILOŽENA DOKUMENTA	
Molimo vas označite sa " " i dokumenta prema ovom rasporedu na kraju zahteva za plaćanje	
<i>1. Opšti dokumenti</i>	
1. Kopija važeće lične karte Republike Kosovo i kopija registracije preduzeća, dokumenta u kome se navodi ko ima pravo potpisivanja u ime kompanije	-
2. Ovlašćenje overeno od strane notara (u slučaju da je zahtev podnet od strane ovlašćenog lica)	-
3. Kopija važeće lične karte ovlašćenog lica (u slučaju da je zahtev podnet od strane ovlašćenog lica)	-
4. Originalni računi koji dokazuje nastale troškove	-
5. Listu zaposlenih i plaćanje doprinosa	
6. Nalog za plaćanje (u slučaju plaćanja preko banke u vrednosti preko 500 €) / fiskalni kupon (u slučaju plaćanja u gotovom novcu ispod 500 €) koji se prilaže uz račun i pokazuje da je korisnik izvršio uplatu	-
7. Izjava o bankovnom računu koja uključuje period plaćanja koji ukazuje da je korisnik izvršio uplate (u slučajevima kada su isplate izvršene bankovnim transferom)	-
Samo u slučaju građevinskih projekata	
8. Građevinska dozvola izdata od strane nadležnog opštinskog organa;	-
9. Procena uticaja na životnu sredinu ako je to predviđeno zakonom	-
9. Idejni projekat i tehnički plan	

Dokumenti vezani za procedure nabavke (odvojene i popunjene dokumente za svaku proceduru nabavke)

Br. Dokumenta	Vrednost nabavke		
	Do 10 000 evra	10 000 – 60 000 evra	Više od 60 000 evra
Vrsta nabavke	a. Roba b. Izgradnja c. Usluge	a. Roba b. Izgradnja c. Usluge	a. Roba b. Izgradnja c. Usluge
1	Izjava ☐	☐	Kopija oglasa objavljena u štampi / novinama ☐
2		Najmanje tri pisana poziva popunjena, potpisana od ponuđača, iz Aneksa 1	Popunjene pismene pozivnice, potpisane od strane primaoca (ponuđač) iz Aneksa 1 - nije obavezno - Ako o tome odlučuje korisnik granta
3		Kopije potvrde o registraciji preduzeća svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)	Kopije potvrde o registraciji preduzeća svakog od ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)
4		Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)	Kopije fiskalnog broja ponuđača (za najmanje 3 ponuđača)
5		Prihvaćene ponude (najmanje 3 ponude)	Prihvaćene ponude (najmanje 3 ponude)
6			Odluka o osnivanju komisije za procenu
7		Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)	Izjava o poštovanju pravila za izbegavanje sukoba interesa (iz Aneksa 2)
8		Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Aneksa 3)	Izjava o pouzdanosti ponuđača (iz Aneksa 3)
9		-	Izjava o poverljivosti i neutralnosti (Aneks 4)
10		Izveštaj o dodeli tendera	Izveštaj o dodeli tendera
11		Potpisan ugovor sa određenim ponuđačem	Potpisan ugovor sa određenim ponuđačem

Tabela troškova prema zahtevu za plaćanje
Jedinstveni registracioni broj (JRB) zahteva za plaćanje:

.....

Br.	Vrsta troškova	Količina		Cena po jedinici bez PDV /Eura/	Cena po jedinici sa PDV /Eura/	Ukupan iznos bez PDV /Eura/	Ukupan iznos sa PDV /Eura/	Broj računa	Datum računa	Odobrena podrška /Eura/
		Merna jedinica	Količina							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
Ukupni iznos:										

Napomena: Osenčeni prostori u gornjoj tabeli moraju biti popunjeni samo od strane

službenika Agencije koja vrši plaćanje

ANEKS Br. 7 IZVEŠTAJ O OBRAČUNU KOJEG DOSTAVLJA PODNOSILAC.

ANEKS Br. 8 OBRAZAC ŽALBE

Žalba

Ime i prezime _____, selo _____
opština _____

Podnosim žalbu na odluku br: _____, datuma _____, kao podnosilac zahteva

Projekti Ruralnog razvoja:

Sektor:

Prerada mleka

Prerada mesa

Prerada voća i povrća

Proizvodnja vina

Br. prijave _____

Razlozi žalbe:

Napomena: Priložite dokumente koje osporavate

ANEKS br. 9 KONTAKTI I TAČKE INFORMISANJA

Kontakt i tačke (mesta) informisanja u vezi sa podnošenjem prijave

MPŠRR / ARP Adresa: UL: Ukshin Hoti 10,000 Prishtina - Kompleks „Ramiz Sadiku,, sprat IIX od Ponedeljka do Petka od 10:00 – 12:00I 13:00 – 15:00 Tel. 03820038871 ili 3820038421			
Br.	Region	Adresa	Telefon
1	Priština	Industrijska zona-Kosovo Polje, (ispred Maxi-Marketa)	038601169
2	Mitrovica	Kraljica Teuta bb.	028522501
3	Peć	Poljoprivredni institut rasadnik Peć	039431-276
4	Đakovica	Ul. Marin Brleti br.2, III sprat.	0390 320-992
5	Prizren	Ul. Avni Rrustemi #159	029244-793
6	Uroševac	Deshmoret e kombit bb.	0290324661
7	Gnjilane	Bulevar Nezavisnosti (Ul,Ferizaja;.Soliter I sprat)	0280326106

ANEKS BR.10 POKAZATELJI

Mera 103, podmera - 103.1 prerada mleka - Godina 2020

Opština.....

Prikupljanje pokazatelja projekta.....

Podnosilac.....

Registracioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelji	Podatke koje je dostavio podnosilac prijave		Kontrola od strane regionalnog službenika
Ulazni	Ukupna vrednost javne pomoći (evra)			☐
Izlazni	*Ukupna vrednost investicija (evra)			☐
Rezultati	Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU za bezbednost hrane/zdravlje životinja/i životnu sredinu	DA	NE	☐
	Novi proizvodi će biti obezbeđeni i/ili će uvesti/primeniti nove tehnike	DA	NE	☐
	Tretman/upravljanje otpadom treba uvesti/poboljšati	DA	NE	☐
	Marketing treba poboljšati	DA	NE	☐
	Ugovorne odnose sa poljoprivrednicima treba proširiti / konsolidovati	DA	NE	☐
	Tehnike očuvanja energije treba prilagoditi	PO	JO	DA ☐ NE ☐
	Preduzeće treba da proizvodi obnovljivu energiju			☐
Uticaj	Ukupna vrednost prihoda od prodaje u prethodnoj godini pre sprovođenja projekta			☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje u narednoj godini kao rezultat sprovođenja projekta			☐
	Posredovana potrošnja = ukupni troškovi u poslednjih godinu dana pre realizacije projekta: sirovine + održavanje + Energetski objekti i oprema, voda, gorivo / saobraćaj, troškovi rada, zakup, otplate kredita i bankarske kamate			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi u narednoj godini, kao rezultat realizacije projekta: sirova materija + održavanje objekata i mašina + struja, voda, gorivo / transport, troškovi radne snage, iznajmljivanje, otplate kredita i bankarska kamata			☐

	Ukupan broj ** zaposlenih na puno radno vreme u poslednjoj godini pre sprovođenja projekta (FTE)		
	Broj zaposlenih na puno radno vreme u narednoj godini kao rezultat investicije (FTE)		

* - prihvatljivi rashodi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) + neprihvatljivi troškovi

** - ukupan broj novih *radnih* mesta na *puno radno vreme* (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u godini nakon sprovođenja projekta, kao direktan rezultat investicija kroz ovaj projekat

1 FTE = 225 radnih dana za jednu godinu.

Mera 103, podera - 103.2 Prerada mesa
Godina 2020

Opština.....

Sakupljanje pokazatelja projekta.....

Podnosilac.....

Registracioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelj	Podatke koje je dostavio podnosilac prijave		Kontrola od strane regionalnog službenika
		DA	NE	
Ulaz	Ukupna vrednost javne pomoći (evra)			☐
Oizlazni	*Ukupna vrednost investicija (evra)			☐
Rezultat	Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU za bezbednost hrane/zdravlje životinja/i životnu sredinu			☐
	Novi proizvodi će biti obezbeđeni i/ili će uvesti/primeniti nove tehnike	DA	NE	☐
	Tretman/upravljanje otpadom treba uvesti / poboljšati	DA	NE	☐
	Marketing treba poboljšati	DA	NE	☐
	Ugovorne odnose sa poljoprivrednicima treba	DA	NE	☐

	proširiti / konsolidovati			☐
	Treba prilagoditi Tehnike očuvanja energije	DA	NE	☐
	Preduzeće treba da proizvodi obnovljivu energiju			DA ☐ NE
Uticaj	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje u prethodnoj godini pre sprovođenja projekta			☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje proizvodnje u narednoj godini kao rezultat sprovođenja projekta			☐
	Posredovana potrošnja = ukupni troškovi poslednjih godinu dana pre realizacije projekta: sirovine + održavanje + energetske objekti i oprema, voda, gorivo / saobraćaj, troškovi rada, zakup, otplate kredita i bankarska kamata			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi u narednoj godini, kao rezultat realizacije projekta: sirova materija + održavanje objekata i mašina + struja, voda, gorivo / transport, troškovi radne snage, iznajmljivanje, otplate kredita i bankarska kamata			☐
	Ukupan broj ** zaposlenih na puno radno vreme u poslednjoj godini pre sprovođenja projekta (FTE)			☐
	Broj zaposlenih na puno radno vreme u narednoj godini kao rezultat investicije (FTE)			☐

* - prihvatljivi rashodi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) + neprihvatljivi troškovi

** - ukupan broj novih radnih mesta na puno radno vreme (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u godini nakon sprovođenja projekta, kao direktan rezultat investicija kroz ovaj projekat

1 FTE = 225 radnih dana za jednu godinu.

Mera 103, Podmera - 103.3 Prerada voća i povrća - 2020 godina

Opština.....

Sakupljanje pokazatelja projekta.....

podnosioc.....

Registracioni broj farme

--	--	--	--	--	--	--	--

Vrsta pokazatelja	Pokazatelji	Podatke koje je dostavio podnosilac prijave	Kontrola od strane regionalnog službenika
Input	Ukupna vrednost javne pomoći (evra)		☐
Output	*Ukupna vrednost investicija (evra) od kojeg		☐
	103.3.1 Prerada voća i povrća		☐

	103.3.2 Vinarstvo			☐
Rezultat	Preduzeća će poboljšati svoje standarde u skladu sa nacionalnim standardima EU za bezbednost hrane / zdravlje životinja / i životnu sredinu	DA	NE	☐
	Novi proizvodi će biti obezbeđeni i / ili će uvesti / primeniti nove tehnike	DA	NE	☐
	Tretman / upravljanje otpadom treba uvesti / poboljšati	DA	NE	☐
	Marketing treba poboljšati	DA	NE	☐
	Ugovorne odnose sa poljoprivrednicima treba proširiti / konsolidovati	DA	NE	☐
	Treba prilagoditi Tehnike očuvanja energije	DA	NE	☐
	Preduzeće treba da proizvodi obnovljivu energiju			DA ☐ NE ☐
Uticaj	Ukupna vrednost prihoda od prodaje u prethodnoj godini pre sprovođenja projekta			☐
	Ukupna vrednost prihoda od prodaje u narednoj godini kao rezultat sprovođenja projekta			☐
	Posredovana potrošnja = ukupni troškovi poslednje godine pre realizacije projekta: sirovine + održavanje + energetski objekti i oprema, voda, gorivo / transport, troškovi rada, zakup, otplate kredita i bankarska kamata			☐
	Posredovana potrošnja = Ukupni troškovi u narednoj godini, kao rezultat realizacije projekta: sirova materija + održavanje objekata i mašina + struja, voda, gorivo / transport, troškovi radne snage, iznajmljivanje, otplate kredita i bankarska kamata			☐
	Ukupan broj ** zaposlenih na puno radno vreme u poslednjoj godini pre sprovođenja projekta (FTE)			☐
	Broj zaposlenih na puno radno vreme u narednoj godini kao rezultat investicije (FTE)			☐

* - prihvatljivi rashodi (javna podrška + privatno sufinansiranje prihvatljivih troškova) + neprihvatljivi troškovi

** - ukupan broj novih radnih mesta na puno radno vreme (FTE) Ukupan broj radnih mesta (FTE) će se računati kao dodatni rad u godini nakon sprovođenja projekta, kao direktan rezultat investicija kroz ovaj projekat

1 FTE = 225 radnih dana za jednu godinu.

ANEKS BR.11 POSLOVNI PLAN - FINANSIJSKI DEO

Povraćaj investicije - PI / za grantove ruralnog razvoja

Godine	Predviđanje troškova i prihoda bez sprovođenja projekta (evra)			Predviđanja troškova i prihoda ako se projekat sprovedi (evra)			Razlika kao rezultat sprovođenja projekta (evra)				Vrednost privatnog sufinansiranja prihvatljivih troškova (evra)	Povraćaj investicije PI (absolutno sve rubrike imaju pozitivan PI je postignut vrednost)
	Ukupna vrednost troškova proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda	Zarada	Ukupna vrednost troškova proizvodnje	Ukupna vrednost prihoda	Zarada	Razlika u prihodima	Razlika u troškovima	Dodatna Zarada	Dodatna Zarada (kumulativni pregled)		
1. Godina			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
2			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
3			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
4			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
5			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
6			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
7			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
8			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
9			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00
10			0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00

Objašnjenje:
Može se pisati i treba se pisati samo u belim rubrikama

Broj na kraju ove kolone treba biti pozitivan,
inače projekat treba da bude odbijen kao
neprihvatljiv jer dodatna zarada ne

Novčani tok-Cash-flow 2020

Prihodi			Rashodi		Saldo (euro)
Datum	Artikal	Vrednost (euro)	Artikal	Vrednost (euro)	
Godina 1			Glavna sirovina		Ako se u ovoj koloni prikaže negativna vrednost, projekat mora biti odbijen kao neprihvatljiv
			Radna snaga		
Mesec 1			Struja, voda		
			Prevoz/gorivo		
			Održavanje i popravke		
			Rate kredita		
			Nove investicije		
	Ostalo		Ostalo		
	Ukupno	0.00	Ukupno	0.00	0.00
Godina 1			Glavna sirovina		
			Radna snaga		
Mesec 2			Struja, voda		

			Prevoz/gorivo		
			Održavanje i popravke		
			Rate kredita		
			Nove investicije		
	Ostalo		Ostalo		
	Ukupno	0.00	Ukupno	0.00	0.00
Godina 1			Glavna sirovina		
			Radna snaga		
Mesec 3			Struja, voda		
			Prevoz/gorivo		
			Održavanje i popravke		
			Rate kredita		
			Nove investicije		
	Ostalo		Ostalo		
	Ukupno	0.00	Ukupno	0.00	0.00

Najmanje poslednji broj ove kolone treba da bude pozitivan, jer bi u suprotnom projekat trebalo odbiti kao neprihvatljiv, jer dodatna dobit ne pokriva investiciju ni posle 10 godina.

Novčani tok u Excelu za naredne tri godine

ANEKS BR. 12 ETIČKI KODEKS ZA SAVETODAVNA PREDUZEĆA

Preporuke za podnosiocima: Etički kodeks za savetodavne kompanije

MPŠRR ili ARP ne smeju intervenisati u ugovornim odnosima između dve privatne strane.

Međutim, smatramo da su neke od sledećih preporuka važne:

- Za pripremu zahteva, podnosilac nije obavezan da angažuje savetodavnu kompaniju.
- Podnosilac sam odlučuje da li će angažovati savetodavca i kojeg će savetodavca angažovati.
- Ako je reč o komplikovanijim projektima (npr. sa poslovnim planom i izgradnjom), savetujemo podnosioca da angažuje specijalizovanog savetodavca.
- Službenicima Agencije za razvoj poljoprivrede je zabranjeno da preporučuju određene savetodavce. Ukoliko se dokaže da postoji sukob interesa između savetodavca i Agencije za plaćanje, zahtev se odbija kao pokušaj prevare i službenik se kažnjava domaćim zakonima i unutrašnjim pravilima ARP-a.
- Podnosilac pre podnošenja prijave potpisuje ugovor sa savetodavcem. Usmeni sporazum nije dovoljan!
- Troškovi savetodavca se prihvataju, ukoliko ARP prihvati i finansira projekat. Za ove usluge, savetodavac treba izdati redovni račun, a podnosilac isti treba platiti.
- Ukoliko se projekat izjavi kao neprihvatljiv krivicom savetodavca, podnosilac ne treba da plati jer je dužnost savetodavca da pripremi samo prihvatljive projekte.
- Ukoliko je zahtev prihvatljiv, ali nije dobio dovoljan broj bodova, savetodavca treba platiti, jer isti nema uticaja na određivanje bodova.
- Podnosilac treba da obezbedi sve neophodne dokumente i iste priložiti zahtevu. Savetodavac treba da proveri da li je zahtev kompletiran.
- Podnosilac može tražiti pomoć od savetodavca i tokom sprovođenja projekta, ukoliko je to ugovorom predviđeno.
- Podnosiocima nije dozvoljena promena savetodavne kompanije nakon odabira projekta, jer je prijem troškova za pripremu projekta vezan sa kompanijom koja je pripremila projekat.

Aneks br. 13 Promocija

Svi korisnici moraju poštovati pravila promocije utvrđene od strane institucija koje finansiraju. Svi korisnici grantova iz Programa za poljoprivredu i ruralni razvoj, pre konačnog zahteva za plaćanje, na mestu sprovođenja investiranja, trebaju postaviti tablu koja je navedena u Aneksu br. 16. Ova tabla treba biti postavljena na vidno mesto, veličine: 100 cm x 50 cm, napravljena od čvrste plastike, ispisana postojanom bojom otpornom na atmosferske uticaje.

Aneks br. 14. Izjava pod zakletvom/privrženosti

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada - Government
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural -
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja -
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development
Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë/Agencija za Ruralni Razvoj/ The Agriculture Development
Agency

IZJAVA POD ZEKLETVOM/PRIVRŽENOSTI

Ja _____ sa ličnom brojem _____

Adresa: _____, s punom krivičnom odgovornošću pod zakletvom izjavljujem da potpisivanjem i dodavanjem dokumenata uz internetsku aplikaciju osiguravam da su svi dokumenti, informacije i podaci predstavljeni u prijavi za Program RR-a 2020/21 jasni, pouzdani i tačni i da će za svaku nejasnoću, netačnost i falsifikovanje snositi pravnu i krivičnu odgovornost.

Datum _____.____.2020

Potpis deklaranta
_____

Aneks br. 15 Izjava pod zakletvom

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada - Government
*Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural -
Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja -
Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Development*
*Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë/Agjencia za Ruralni Razvoj/ The Agriculture Development
Agency*

IZJAVA POD ZAKLETVOM
Za pravo korišćenja nasleđenog zemljišta

Ja _____ lični broj _____

Adresa: _____, s potpunom moralnom i krivičnom odgovornošću pod zakletvom izjavljujem da je osoba čije se ime nalazi u posedu zemlje, sa kojom se prijavljujem u Projekat ruralnog razvoja za program 2020/21, u ARP-MPŠRR:

_____ (npr: pradede, deda, roditelji, deca, unuci, supružnici, itd.), to dokazujem potvrdom :_ _____, kao legitimni korisnik zemljišta.

Potpis deklaranta

Datum ____/____/____

_____

Ovaj dokument pripremljen je od Agencija za razvoj poljoprivrede u saradnji sa

Upravljačkim organom i dodeljuje se besplatno.

